

**Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Tagóvodája**

Pedagógiai Program

2022.

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ ÓVODA ADATAI, MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY	4
2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR, TÖRVÉNYEK, RENDELETEK	5
3. KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	5
4. BEVEZETŐ	7
4.1. SZANY NAGYKÖZSÉG, és AZ ÓVODA BEMUTATÁSA	7
4.2. RÁBASZENTANDRÁS	9
4.4. EGYHÁZASKESZŐ	9
5. HELYZETELEMZÉS	
5.1 SZEMÉLYI FELTÉTELEK.	11
5.2. TÁRGYI FELTÉTELEK	12
6. ALAPELVEK, GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, KATOLIKUS PEDAGÓGUSKÉP	
6.1. ALAPELVEINK	13
6.2. EGÉSZSÉGNEVELÉSI, és KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	13
6.3. GYERMEKKÉPÜNK	14
6.4. ÓVODAKÉPÜNK	15
6.5. KATOLIKUS PEDAGÓGUSKÉPÜNK	15
7. AZ INTÉZMÉNY CÉLJAI, FELADATAI	
7.1. CÉLOK	16
7.2. FELADATOK, A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	17
8. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	
8.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS, EGÉSZSÉGNEVELÉS	18
8.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	23
8.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS -ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA – TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	29

9. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE, NAPIREND, HETIREND	36
10. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI	
10.1 JÁTÉK	39
10.2. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	43
10.3. MOZGÁS	49
10.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉKOK, GYERMEKTÁNC	53
10.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA	56
10.6. VERSELÉS, MESÉLÉS	59
10.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	61
10.8. HAGYOMÁNYAINK, ÜNNEPEINK	64
10.9. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK	65
11. AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI, A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	69
12. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	
12.1. ÓVODA-CSALÁD KAPCSOLATA	69
12.2. KAPCSOLATTARTÁS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL	72
12.3. ÓVODA-ISKOLA KAPCSOLATA	72
12.4. KAPCSOLATTARTÁS KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKKEL	73
12.5. EGYÉB KAPCSOLATAINK	73
12.6. FENNTARTÓVAL VALÓ KAPCSOLAT	74
12.7. EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEKKEL VALÓ KAPCSOLAT	74
13. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI FELADATAINK	
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	
13.1. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	74
13.1.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE	75
13.1.2. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	79
13.1.3. KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEKEK NEVELÉSE	80
13.2. GYERMEKVÉDELMI MUNKA	81

14. MÉRÉS, ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS	85
15. ÓVODÁNK ÍRÁSOS DOKUMENTUMAI	87
16. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT	89
17. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	90
18. FELHASZNÁLT IRODALOM	91
18. FÜGGELÉK	

1. MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY, AZ ÓVODA ADATAI

Az intézmény működési engedélye alapján az intézményegység szakfeladata és kiegészítő tevékenysége: (TEÁOR számmal):

- 851011 Óvodai nevelés, ellátás,
- 562912 Óvodai intézményi étkeztetés,
- 851012 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása.

Az óvoda neve:	Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodája
Székhelye:	9317, Szany, Ifjúság u. 3. Telefonszáma: 06-96/287-292,06-30/2714992 Email: szanyovi@freemail.hu
Működési területe:	Szany Rábaszentandrás Egyházaskesző
Alapító Szerve:	Győri Egyházmegye
Közvetlen irányító szerve:	Győri Egyházmegye
Alapító okirat száma:	KESZ-119/2021. (2021.-05.25.)
Csoportok száma:	Szany: 4 osztott, részben osztott (kis - középső - nagy)
Telephely I.	Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodájának Rábaszentandrás Telephelye 9316, Rábaszentandrás, Kossuth u.58. Csoportok száma: 1 (vegyes életkorú)
Telephely II.	Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodájának Egyházaskeszői Telephelye 8523 Egyházaskesző, Kinizsi utca 7 Csoportok száma: 1 (vegyes életkorú)
Tagintézmény vezető:	Kovácsné Varga Tünde

2. JOGSZABÁLYI HÁTTER, TÖRVÉNYEK, RENDELETEK

Törvények

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és érvényben lévő módosításai

Egyházi Törvénykönyv

II. Vatikáni Zsinat dokumentumai

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény [MK 2012/172. (XII. 18.)]

Magyarország 2013. évi központi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCVI. törvény [MK 2012/170. (XII. 15.)]

A gyermekek védelméről a gyámügyi igazgatásról és azok módosításairól szóló 1997. évi XXXI. törvény

A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról szóló 1990. évi IV. törvény

A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény [MK 2012/164. (2012. XII.7.)]

Az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXV. törvény [MK 2012/180. (XII. 27.)]

1. 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

Rendeletek

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról 30/2012.(IX. 28.) EMMI- rendelet

3. KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Intézményünk működése Szany Nagyközség egy, Rábaszentandrás Község egy, Egyházaskesző egy óvodájában folyik.

Valljuk és hisszük, hogy minden kisgyermekben van valami érték, csak fel kell fedezni és ez a mi feladatunk.

Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodája- Pedagógiai Program

Óvodapedagógusaink szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag óvodai élet megteremtésén fáradoznak, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyermekeknek. Nevelő-fejlesztő munkánk hagyományokra épül, ugyanakkor fogékonyak vagyunk az új értékekre is. Munkánk során célunk, hogy a hozzánk járó gyermekek nyugodt, szeretetteljes, családi légkörben nevelkedjenek. Mindezt a családokkal közösen végezzük. Az óvodai nevelésünkben a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Meggyőződésünk, hogy minden gyermeket saját magához mérten kell fejleszteni, hogy az óvodáskor végére eljussanak az iskolába lépéshez szükséges szintre.

Óvodai nevelésünk épít a magyarság keresztény értékeire, hagyományaira és átörökíti azokat a gyermek tárgyi, értelmi, szellemi és lelki világába. Mint nevelési intézmény ellátjuk az óvó-védő, szociális, nevelő-fejlesztő feladatokat.

Arra törekszünk, hogy gyermekeink az iskolai élet megkezdésére rendelkezzenek megfelelő önismerettel, önértékelő képességgel, tudjanak önállóan gondolkodni, testi-lelki értelmi fejlettségük megfeleljen az óvodáskor végére elérendő szintnek.

Kiemelten kezeljük a gyermekek saját egészségükhöz és a természeti környezethez való viszonyának pozitív alakítását.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak megfelelő alternatívákat, tevékenységeket, cselekvés általi tanulási lehetőségeket kínálunk.

Építünk az óvodáskorú gyermekek sajátos tevékenységeire, mint játék, mozgás, verselés, mesélés, rajzolás, kézimunkázás, ének –zene, tánc, hagyományaink ápolása, értékeink megőrzése, természet-és állatok gondozása, védelme.

Célunk, hogy minden intézményben egységesen tükröződjön a környezeti sajátosságokból adódó lehetőségek kihasználása.

A „ZÖLD ÓVODAI” nevelési tartalmak áthatják egész óvodai nevelésünket.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvodánk remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálásához. Éppen ezért intézményünk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartjuk saját vallási értékeiket.

4. BEVEZETŐ

2019. szeptember elsejétől Szany Nagyközség, Rábacsanak , Rábaszentandrás és Egyházaskesző Községek Óvodai A Győri Egyházmegye fenntartásába kerülnek. Az Intézmény az iskolához csatlakozva felveszi a **Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda** nevet.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, s a katolikus óvodaevangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan feltárul.

Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek életének példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Az óvodai nevelés az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával. Az erkölcsi nevelés, az emberi értékek, a hagyományok megismertetése nélkülözhetetlen a gyermekek keresztény lelkületének elindításához.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. A szülők és az óvodapedagógusok egymást segítő, megbecsülő nevelőpartnerként együttműködnek annak érdekében, hogy a gyermekek jól érezzék magukat, és kiegyensúlyozott felnőtté válhassanak.

4.1. SZANY NAGYKÖZSÉG, és AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

Községünk a Kisalföld déli peremterületén, a Rábaközben, Csornától 18 km-re délre, a Pápa felé vezető út mentén fekszik. A település a Rába vízgyűjtő területének része. Említést érdemel a falutól északra folyó Sárdos-ér, a délre húzódó Makkér-ér, valamint a Kavicsbánya helyén létrejött bányató. Rábaköz természetes növényzetének még meglévő legnagyobb erdőfoltja – Móric-erdő, Eger-erdő – Szany határában.

Nagyközségünk lakossága 2260 fő.

Műemlékeink, nevezetességeink: Barokk Püspöki Kastély, a kastély emeletén könyvtár, földszintjén a helytörténeti múzeum kapott helyet. A háromtornyú templom messze földön híres. A Szent Anna Kápolna ma is búcsújáró hely. Ha meglátogatjuk a kápolnát, érintjük: 1868-ban állított kőkeresztet, a Szentháromság szobrot, a falut elhagyva a Lénárd-kápolnát, árnyékában a két világháborúban elesett hősi halottak sírját. Híres a téglá- és cserépmúzeum. A nevelés-oktatásügyet az óvoda és a Szent Anna Katolikus Általános Iskola képviseli. Az

egészséges életre nevelést szolgálja a Sportcsarnok. A felújított művelődési ház sok sikeres rendezvénynek ad otthont. Messze földön híres a Bokréta Egyesület, melynek vezetője Töreki Imre. Sok kiskereskedelmi üzlet, vállalkozás működik a faluban. A szolgáltatások színvonalasak, nem kell vidékre utazni. A településen két háziorvosi körzet, fogorvosi szolgálat, anya és csecsemővédelmi szolgálat, gyermekvédelmi szakszolgálat működik. A település munkaerő - piaci helyzetére meghatározó a községben működő 5 nagyobb gazdasági szervezet, mely munkahelyet biztosít a lakosságnak.

Az idegenforgalomnál az átutazó jellegű forgalom a számottevő. A Rába folyó és környezete idegenforgalmi, turisztikai lehetőségeinek kihasználása jelenleg még a tervezések korszakában van.

A községben kb. 10 % tartozik a roma kisebbséghez, kisebbségi önkormányzatuk működik. A hátrányos helyzetű, többségükben cigány családok gyermekei is már három évesen óvodába kerülnek.

- Óvodai intézményünk 1980-ban épült, 90 férőhelyes, 4 csoportszobával, 1 tornaszobával, logopédiai foglalkoztatóval. A férőhely függvényében a környező települések gyermekeit is fogadjuk. Csoportonként öltözőhelyiségek, mosdók biztosítják a gyermekek személyes kényelmét és testi-lelki higiéniájuk feltételrendszerét.

Az óvodának tágas, nagy udvara van, korszerű játékokkal, amely egyre több lehetőséget nyújt különféle mozgásos játékokra. A parkosításnak köszönhetően barátságosabb, kellemesebb környezetben játszhatnak gyermekeink.

-1980-1992-ig két épületben 6 csoporttal működött.

- Az Épületet 1992-ben egy csoportszobával, gyermekmosdóval bővítették, és a régi óvoda épületet bezárták. Az óvodai csoportok száma 5-re, majd 4-re csökkent.

-1996-tól 3 óvodai csoport működött.

-2011-ben az épületet 60 milliós Európai Unió és hazai támogatásból teljesen felújították.

Jelenleg 3 óvodai csoporttal működik

Minden csoportban két felsőfokú képesítésű óvodapedagógus, 1 szakképzett dajka, pedagógiai asszisztens foglalkozik a gyermekekkel.

4.2. RÁBASZENTANDRÁS

Rábaszentandrás 527 lelket számláló község, Szany és Sobor szomszédságában. Lakóinak többsége mezőgazdasággal foglalkozik, sok fiatal a Szanyi INTERFA dolgozója.

Nevezetességei: a falu közepén található evangélikus templom, előtte a háborús emlékmű. Az óvoda szomszédságában a katolikus templom áll. A Vasút utca közepén a Faluház 1991-ben épült a postával együtt, amely jelenleg zárva. A lakosság kiszolgálására egy élelmiszerbolt és egy vendéglő áll a rendelkezésre.

Az általános iskola alsó tagozata a Szanyi Szent Anna Katolikus Általános Iskola tagintézménye 2007. szeptember 1-től.

Az óvoda 1969 óta működik folyamatosan. Az épület közel 100 éves, szolgálati lakásból lett átalakítva, 25 gyermek fogadására alkalmas. Tágas udvaráról a Tákó - patak partjára és a környező Kis erdőre látni.

2012-ben részlegesen felújításra került.

2019 szeptemberétől a Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda Telephelyeként működik. Az épület a 2021/2022 es tanévben teljes felújításon ment át, így még kellemesebb környezetbe fogadja a gyerekeket.

4.4.EGYHÁZASKESZŐ

Óvodánk 1989 Szeptemberében 25 férőhellyel, egy osztatlan csoporttal nyitotta meg kapuit. Az Intézmény a nyitás óta több változáson ment keresztül. 2019 szeptemberétől a Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda Telephelyeként működik. Az épület a 2021/2022 es tanévben teljes felújításon ment át, így még kellemesebb környezetbe fogadja a gyerekeket.

Óvodánk külső és belső képét tudatosan formáltuk és alakítjuk ma is. Óvodai életünk szinterei: a csoportszoba és a tornaszoba, melyek szerkezete és felszereltsége optimális lélettérként szolgálnak óvodás korú gyermekeinknek és a dolgozóknak egyaránt. A hatalmas füves udvarunk, mely még bővítésre, felújításra vár, árnyas és napos helyet is biztosít a gyermekeknek.

Nagy hangsúlyt fektetünk a minőségi munkára, a jó külső-belső viszonyokra. Pedagógiai tevékenységrendszerünkkel és tárgyi környezetünkkel igyekszünk a gyermek környezettudatos magatartását kialakítani. A település adottságai is segítenek céljaink megvalósításában. A helyi társadalom hagyományrendszere, kultúrája is nagy hatással van

óvodánkra. Óvodai nevelésünket a liturgikus ünnepeink, és a helyi ünnepélyek teszik színesebbé. Óvodánkban elsősorban a településen élő családok gyermekei járnak, bejáró gyermekeket Várkeszről fogadunk

5. HELYZETELEMZÉS

Férőhely feltöltöttség, csoportszerkezet:

Jelenleg 6 óvodai csoportunk 150 férőhellyel rendelkezik.

Szanyban 4 osztott, részben osztott csoport működik, Rábamentándra, Egyházaskeszőn 1-1 vegyes életkorú.

Gyermekélelmelés:

Mindhárom óvodánkban vállalkozó biztosítja az étkeztetést..

Gyermekcsoportjaink összetétele:

Mivel a gyermekcsoportok összetételében a 15 %-ot hosszú évekig elérte a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, ezért 2007-2013 működtettük az óvodai integrációs programot a székhely intézményben.

Nagy hangsúlyt fektetünk a hátrányos helyzetű gyermekek három éves kortól történő óvodai beíratására, és ügyelünk a rendszeres óvodalátogatásukra is. Törekszünk a hátrányok kompenzálására.

A HHH - s gyermek száma jelenleg nagyon alacsony, ezért jelenleg nem működtetjük a programot, de folyamatosan figyelemmel kísérjük a változásokat,és a nevelésben alkalmazzuk a program által előírt feladatokat.

Fontosabb mérföldkövek az Intézmény életében:

-2007. - Az óvoda két tagintézménnyel bővült (Rábamentándra, Rábacsanak)

-2007. - Óvodai fejlesztőprogram bevezetése (IPR)

-2012. - ZÖLD ÓVODA I. cím elnyerése

-2015. – ZÖLD ÓVODA II. cím elnyerése

-2019 – KATOLIKUS ÓVODA MEGALAKULÁSA

5.1. SZEMÉLY FELTÉTELEK

Az óvodapedagógusi tevékenységet és az óvoda működését közvetlen segítő nem pedagógus alkalmazottak, (dajka,pedagógiai asszisztens)) összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelésünk eredményességéhez.

Alázattal fordulnak szakmájukhoz, óvodájukhoz, gyermekekhez, szüleikhez, együttműködnek a csoportban és az intézményben dolgozó felnőttekkel. Keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő minta, modell.

Az óvodai nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Mint katolikus óvodapedagógusok kulcsszereplői vagyunk az óvodai nevelőmunkának, akik jelenléte állandó és folyamatos a nevelés egész időtartamában.

Igényünk van az önművelésre, szívesen veszünk részt továbbképzéseken.

Kapcsolatot tartunk, együttműködünk a gyermekek szüleivel. A ránk bízott gyermekeket türelemmel, szeretettel ébresztjük rá az Isteni gondviselésre.

Keresztény lelkülettel, toleranciával, empátiával fogadjuk el az óvoda minden gyermekét.

Gyógypedagógus, Pszichológus, fejlesztőpedagógus, Logopédus szakemberek (Szakszolgálat) segítik a munkánkat.

Elengedhetetlen, hogy szeressük a gyerekeket, segítőszándékúak és megbízhatóak legyünk.

A dajkák aktív résztvevői a gondozásnak, feladataikat az óvodapedagógusokkal egyeztetve végzik.

Óvodánk minden dolgozóját lelkiismeretesség, alázat, tisztelet, türelem jellemzi.

Személyi erőforrásunk:

Hely	Óvodapedagógusok	Dajka, gondozó és takarító	Pedagógiai asszisztens
Szany	8fő	4 fő	2 fő
Rábaszentandrás	1 fő	1 fő	1 fő
Egyházaskesző	1 fő	1 fő	1 fő

Végzettség szerinti alkalmazotti létszám

Hely	Munkakör	Létszám	Végzettség	Szakvizsga
Szany	óvodapedagógus	8 fő	3 fő főiskola, PED II. 5 fő főiskola PED I. 1 fő néptánc pedagógus	2 fő közoktatás vezető
Szany	pedagógiai asszisztens	2 fő	2 fő szakközépiskola +OKJ végzettség	
Szany	dajka	4 fő	3 fő érettségi (dajkaképző) 1 fő középfokú (dajkaképző)	
Rábaszentandrás	óvodapedagógus	1 fő	1 fő főiskola PED I.	
Rábaszentandrás	dajka	1 fő	1 fő érettségi	
Egyházaskesző	óvodapedagógus	1 fő	1 fő főiskola PED II.	
Egyházaskesző	Pedagógiai asszisztens	1 fő	1 fő Érettségi+ OKJ	
Egyházaskesző	dajka	1 fő	1 fő érettségi	

5.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Óvodáink épületének berendezései a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják. Megfelelnek testméreteiknek, biztosítják egészségük megőrzését, fejlődését. Egyidejűleg megteremti a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremt a szülők fogadására. Óvodáink udvarai lehetővé teszik a gyermekek mozgás,- és játékgény kielégítését. Az udvari játékok elhelyezése során szem előtt tartottuk a gyermekek biztonságát.

Tagintézményeink épületei megfelelő komforttal, infrastruktúrával rendelkeznek. Székhely intézményünk teljesen felújított. Tagintézményeink 2022-ben teljes felújításra kerültek.

A csoportsobák berendezése, bútorzata esztétikus, dekoratív, jól szolgálja a gyermeki tevékenységeket.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete által előírt kötelező (minimális) eszköz és felszerelés tekintetében a neveléshez szükséges eszközökkel valamennyi tagóvoda rendelkezik. A hiánypótlás és megújítás folyamatosan történik.

Szakkönyvtárunk feltöltése folyamatos.

6. ALAPELVEK, GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, KATOLIKUS PEDAGÓGUSKÉP

Óvodánk programja átfogja az óvodás korú gyermekek nevelő-fejlesztő munkáját, amelyet az Alapprogram irányelvei, a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, valamint az ide vonatkozó jogszabályok szem előtt tartásával készítettük el. Építünk óvodánk eddigi gyakorlatára, jól bevált hagyományaira, környezeti adottságaira. Pedagógiai Programunk a jól működő korábbi helyi program alapján, határozatlan időre készült.

6.1. ALAPELVEINK

- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A gyermekeket óvodánkban gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- A gyermek személyiségének minél alaposabb megismerése, az egyéni készségek és képességek kibontakoztatása.
- Elfogadó, egymás kölcsönös tiszteletét kifejező magatartás megerősítése, az egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A pedagógusok módszertani szabadságának érvényesülése a gyermek érdekének védelme mellett.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet játszik.
- Közös élményeken alapuló erkölcsi tulajdonságok megerősítése.
- Életkornak és fejlettségnek megfelelő műveltségterületek közvetítése.
- Mással nem helyettesíthető játék.
- Keresztény értékek képviselése, hitre nevelés

6.2. EGÉSZSÉGNEVELÉSI és KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, ZÖLD ÓVODAI ALAPELVEK-TEREMTÉSVÉDELEM

- Óvodáink tevékenységrendszerének és tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek egészséges életmódra nevelését és környezettudatos magatartásuk alapozását.
- Az egészségvédő, egészségfejlesztő nevelés funkcióját minden gyermekkel kapcsolatosan egyedi jellegűnek tekintjük.

- Egészségnevelésünk során hangsúlyozott a testi egészség (gondozás, edzés, mozgásfejlesztés), a lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása, képességfejlesztés) és a szociális kapcsolatok harmóniája, közösségi élet segítése.
- Pedagógiai munkánk során kiemelt az ökológiai szemléletmód alakítása, a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megóvására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakóhelyükhöz kötődő gyermekeket neveljünk.
- A természet-és a környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.
- Fontos feladatunk a környezet védelme és megóvása, a környezettudatos magatartás alakítása.
- Az óvoda dolgozóinak kiemelt feladata, hogy a gyermekeket megismertessék, és rajtuk keresztül a szülők figyelmét is felhívják a növények, állatok óvásának, védelmének fontosságára.
- Keresztény szemmel tekintsenek minden teremtményre, amelynek védelme a mi közös feladatunk.
- Kirándulások, séták alkalmával a gyermekek ismerkednek közvetlen környezetünk látnivalóival, élővilágával.
- Játékos feladatokkal tudatosítjuk a gyermekekben a föld, víz, levegő életünkben betöltött fontos szerepét és védelmével, óvásával kapcsolatos feladatainkat.
- A gyerekekkel közösen készített munkákból kiállítást rendezünk az óvoda folyosóján.

6.3. GYERMEKKÉPÜNK

A keresztény ember áldásként éli meg a gyermeket. A gyermek a jövő élet hordozója.. A közös munka során: nevelés, buzdítás, óvás, intés, mind a lélek gazdagítását rejti magában.

A katolikus óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Biztonságérzet és mély szeretetkapcsolat a nevelőmunkának az alapja. Tetteinkkel sugározzuk a feltétel nélküli szeretetet. Olyan gyermek nevelésére törekszünk,- aki érzelmileg gazdag, a településhez kötődő, a környezetben jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő, önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, együttműködő

6.4. ÓVODAKÉPÜNK

Óvodánk biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. A családi nevelés kiegészítője. Az óvodában - óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő, hátránykompenzáló funkciójának köszönhetően, - megteremtődnek az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete segíti a gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit, környezettudatos magatartásának kialakulását, a gyermeki személyiség kibontakoztatását a szabad játékon keresztül.

A keresztény hitélet korai érzelmi megalapozásával a vallásos élet felé irányítjuk óvodásainkat.

Kiemelten kezeljük:

- a helyes önismeret formálását,
- a közösségi intelligencia megalapozását,
- az alapvető erkölcsi értékek megismertetését: mint szeretet, kedvesség, szelídség, hála, megbecsülés, tisztelet, segítség, jószágosság, türelmesség, igazmondás, megbocsátás stb.

6.5. KATOLIKUS PEDAGÓGUSKÉPÜNK

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvodai nevelés eredményeihez az óvodai alkalmazottak összehangolt munkája szükséges.

Óvodapedagógusok és a dajkák törekszenek a jó együttműködésre.

Kommunikációjuk, bánásmódjuk és viselkedésük modell értékű, kifejeződésére fokozott figyelmet fordítanak.

A keresztény hitélet korai érzelmi megalapozásával a vallásos élet felé irányítjuk óvodásainkat.

- Óvónői munkánkat hivatásként éljük meg.
- Mi vagyunk a gyermekekért.
- Nevelésfilozófiánk a gyermekközpontúság, humanitás, a nemek társadalmi egyenlősége.

- Jellemezze az óvónőt: feltétel nélküli gyermekszeretet, a másság tisztelete, elfogadása, következetesség, az alázat, a tolerancia, pedagógiai optimizmus, az eltérő fejlettség elfogadása.
- Legyen képes: - a nevelés bizalmas, humánus, szeretetteljes befogadó légkörének, a biztonságos, nyugodt mindennapok biztosítására – a tevékenységek elsősorban a szabad játék lehetőségeinek megteremtésére.
- Könnyen utánozható, jó minta legyen, a követve vezetés elve alapján vegyen részt a csoport életében. Legyen játszótárs, elismerő, segítő, aki tud hallgatni és meghallgatni.
- Tudja a kisgyermekkor testi – lelki – szellemi szükségleteit, jogait, és ezek kielégítését legjobb tudása szerint lássa el.
- Jellemezze természetes viselkedés, akiben a tévedés lehetősége is megvan, kedvesség, humor, nyugalom, kiegyensúlyozottság és határozottság.
- Személyiségét jellemezze a felnőttekkel /munkatársak, szülők, stb. / a tisztelet őszinteség, becsületesség, nyíltság, kölcsönös bizalom szakmai, emberi segítőszándék.
- Továbbképzés, önképzés keretében folyamatosan képezi magát és fejleszti pedagógiai ismereteit.
- A nevelő munkát a szülőkkel együttműködve végezze a szülőket segítse a nevelésben törekedjen a partnerkapcsolatok kialakítására, de segítő maradjon.
- Az óvodáskorú gyermek legfontosabb színtere a család, ezt mindenkor tartsa szem előtt.
- Segítse a gyermek egyéni képességeinek a kibontakoztatását, biztosítsa az egyenlő hozzáférést.
- Használja a modern információfeldolgozási eszközöket.(IKT)
- Pozitív visszajelzéseivel támogassa a gyermekek önértékelésének fejlődését.
- Reális önismerettel rendelkezzen, legyen képes az önreflexióra

7. AZ INTÉZMÉNY CÉLJAI, FELADATAI

7.1. CÉLOK

Az óvodai nevelés célja: az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, a hátrányok csökkentése az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével (ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is). A sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség

egészsére irányuló önmagához képest történő fejlődésének támogatása, elősegítése. A sikeres iskolakezdés biztosítása.

7.2. A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése a hitre nevelés, az egészséges életmód alakítása, az érzelmi nevelés és szocializáció, az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, az erkölcsi és a közösségi nevelés feladatainak megvalósítása. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése és a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek nevelése.

Általános feladatok:

- Egészséges életmód alakítása.
- Az érzelmi, az erkölcsi, és a közösségi nevelés.
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.
- A hitre nevelés erősítése, helyi feladatok

A hitre nevelés erősítése, helyi feladataink:

- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben.
- A családi nevelés folytatásaként az erkölcsi értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba.
- A katolikus vallási élet eszközei: egyházi év, liturgia, szentek tisztelete.
- A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb.).
- Legnagyobb hangsúlyt az egészséges életmódra helyezjük.
- A környezet-tudatosságra nevelést kiemelt területként kezeljük.
- A tagóvodáinkkal együtt olyan óvodai élet megszervezésére törekszünk, amelyben sok a közös élmény, a közös tevékenység.
- Esztétikai, erkölcsi érzelmek fejlesztése.
- Önmaguk és mások szeretetére és tiszteletére nevelés – toleranciára nevelés.
- Hagyományok ápolása, értékeink megőrzése.
- Néphagyományok ápolása, népi játékok megismertetése.

- Az óvoda biztonságos tárgyi környezetének megteremtése.
- A gyermekek testi-lelki-társ kapcsolati egészségének megóvása, az egészséges gyermekkor biztosítása.
- Egyéni képességfejlesztés.
- Az óvoda körzetében élő valamennyi 3 éves gyermek beóvodázása, rendszeres óvodáztatása.
- Együttműködő partneri kapcsolatok kiépítése (szülői ház, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Szakmai és Szakszolgálat, Általános Iskola, Kisebbségi Önkormányzat).
- Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek integrált nevelése
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelése:
- A Halmozottan Hátrányos Helyzetű és Hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló Óvodai Integrációs Program működtetése, amennyiben van ilyen gyermek.
- A hátrányos helyzetű gyermekek nevelése.
- Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrált nevelése.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek nevelése.
- Kiemelten tehetséges gyermek nevelése.

8. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

8.1 EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS és EGÉSZSÉGNEVELÉS

Célja:

- A gyermekek egészséges életvitel-igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.
- HH- s és HHH- s gyermekek teljes körében kialakuljon az életkorának megfelelő egészségtudatos szokásrendszer.

Feladata:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.

- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- A gyermekek fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása.
- Az egészséges életmód, a testápolás, étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A megfelelő étrend biztosítása, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségi-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészségfejlesztés komplex módon áthatja egész óvodai tevékenységünket.

Óvodánkban a gondozás központi kérdésének alapjaként az életkornak megfelelő helyes életritmus, napirend kialakítását vesszük alapul, mely gyermekeink testi és szellemi fejlődését szolgálja.

A helyes életritmus kialakításában figyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat, esetenként igényeljük a család együttműködését is.

A gondozással a kisgyermekek olyan szükségleteit elégítjük ki, amely elősegíti növekedésüket, fejlődésüket, hozzájárul egészségük megőrzéséhez, segíti egész személyiségük fejlődését. A növekedés, a fejlődés üteme egyéni sajátosságokat mutat, melyet a gondozás során figyelembe veszünk. A testi szükségletek, kielégítése alapozza meg a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységhez szükséges. Úgy alakulnak ki az egészségügyi szokások, ha ezt minden felnőtt azonos módon és következetesen gyakoroltatja a gyerekekkel.

A gyermekek gondozásakor megértő, meghitt viszony kialakítására törekszünk, őszintén, tapintatosan közeledünk hozzájuk, így ők is elfogadják bennünket.

Az óvodáskorú gyermek egyik legalapvetőbb testi szükséglete **mozgásigényének** kielégítése.

A mozgásigény kielégítésének feltételei:

- Székhely óvodánk rendelkezik tornaszobával, ahol a gyermekeknek van elég tere a mozgáshoz, a megfelelő eszközöket tudjuk számukra biztosítani.
- Lehetőség van a gyermekeknek a különböző évszakokban változatos tevékenységeket folytatni friss levegőn (séta, túrázás, szánkózás, hógolyózás, kerékpártúrák, kirándulások).
- A kötelező mozgástevékenység és a mindennapos testnevelés fő pillérei a mozgásigény kielégítésének. (Heti egy mozgásfoglalkozás)
- Lehetőség szerint úszás biztosítása a nagyobb gyermekek számára.
- A szabad játékban a gyerekek kötetlen, spontán, természetes játékos mozgása.

A gyermekek **egészségének védelme:**

Az óvodában megbetegedett gyermeket elkülönítjük az erre a célra kialakított betegszobában és értesítjük a szülőket.

Az esetleges ágybavizelést tapintatosan kezeljük, igyekszünk a szülőkkal együtt az okokat megkeresni és kiküszöbölni.

Testi épségük védelme és a baleset megelőzés érdekében önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyermekeket.

A testápolás:

A gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja.

A gyermekek ápolása közben az óvodapedagógus beszélget a gyermekekkel, hogy a kívánságuk, kérésük alapján tudjon nekik segíteni.

Figyelembe veszi, hogy e téren is nagy különbségek mutatkoznak a gyermekek között. Az óvodai és a családi gondozási szokások összehangolása segít az azonos elvek betartásában.

Különös gonddal védi a gyermekek érzékszerveit. A ápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, a WC használatához megteremti az intim feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, egyre önállóbban végezhesék ezeket a teendőket. Kiemelt figyelmet fordít a WC használat és a kézmosás szokásának kialakítására, melyet kezdetben segítséggel, majd egyre nagyobb önállósággal végeznek a gyermekek

Minden korosztálynál megalapozza a fogápolás szokásait. Kiscsoporttól fokozatosan bevezeti a napi egyszeri fogmosást, és elsajátíttatja a fogmosó eszközök tisztán tartását.

Fokozatosan kialakítjuk a helyes öltözködési szokásokat a szülők bevonásával. A réteges öltözködés előnyeit hangsúlyozzuk. Fontosnak tartjuk, hogy ruházatuk tiszta, izléses és praktikus legyen, és ezt önmaguk is igényeljék.

Az étkezés:

Az étkezés kulturált lebonyolítására nagy gondot fordítunk. Az étkezés, az önkiszolgálás szokásainak kialakítását fokozatosan, átgondoltan, nagy tapintattal végezzük.

Megmutatja a az evőeszközök helyes használatát, fogását, az asztalok esztétikus megterítését.

Az önkiszolgálás fő motiváló ereje a gyermek saját igényeinek kielégítése. Ennek készségszinten való művelése és a másokért végzett munka örömeinek belső szükséglete teszi lehetővé a naposi munkát.

A napirendhez igazodva a tízórai folyamatosan történik a középső és nagycsoportban.

A kiscsoportban a tízórai a helyes szokásalakítás miatt közösen történik.

A lehetőségekhez mérten igyekszünk az egészséges táplálkozás feltételeit biztosítani. Az óvoda napi háromszori étkezést nyújt. A központi étrendet kiegészítjük a gyermekek által hozott gyümölcsökkel, zöldségekkel. A táplálkozás egészségügyi ajánlás egyeztetése az ételmezésvezetővel, az étrend véleményezése.

Felhívjuk a szülők figyelmét:

- A reggelit, mint fő étkezést nem szabad kihagyni.
- Az elfogyasztott napi étel mennyisége és összetétele feleljen meg a gyermek korának.
- Fontos a napi ötszöri étkezés betartása.
- Legyen megszokott időpontja a gyermek étkezéseinek.
- Nyugodt légkörben és tiszta körülmények között történjen az étkezés.
- Tudjon kulturáltan étkezni, tartsa be a higiénias követelményeket.
- A fogak állapota összefügg az elfogyasztott táplálékkal, ezért fontos feladat a helyes rágásra, rendszeres fogmosásra nevelés.
-

Fontosnak tartjuk a megelőzés jelentőségét. Ennek érdekében évente közös fogászati szűrővizsgálaton vesznek részt a gyerekek.

Alvás, pihenés:

Biztosítjuk az **alváshoz, pihenéshez** szükséges feltételeket. A csoportszobát fektetés előtt jól kiszellőztetjük. Gyermekeink pizsamában alszanak. Pihenésüket segítjük azzal is, hogy maguk mellé vehetik kedvenc játékukat, személyes tárgyukat. Alvás előtt rövid mesét, altatót

mondunk, zenét hallgatunk. Figyelembe vesszük a gyermekek eltérő alvásigényét (a nagycsoportosok korábban kelhetnek).

Környezet-egészségnevelés, környezettudatos magatartás

Az egészséges életmódra nevelés elválaszthatatlan a környezet megismerésén alapuló környezetszeretettől. Egészségesen élni igazán csak tiszta, védett környezetben lehet.

Az óvodapedagógus már az óvodába lépés kezdetétől a környezettudatos magatartásmintákat, szokásokat igyekszik elsajátíttatni a gyermekekkel.

Kiemelt feladataink:

- Gyógytestnevelés megszervezése
- Pszichológiai tanácsadás megszervezése
- Fogaink egészségvédelme
- Szűrővizsgálatok rendszeres lebonyolítása (orvos, védőnő, fogorvos)
- Heti egy gyümölcsnap óvodánkban
- Egészség hét megszervezése
- Jeles Zöld napjaink:

Takarítási Világnap: szeptember 23, Állatok Világnapja: október 4,

Víz Világnapja: március 22, Föld Napja: Április 22, Madarak és Fák Napja: május 10,

„Tiszta, egészségesebb környezetben, egészségesebb az élet.”

Sikerkritériumok:

- ☺ A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.
- ☺ Szokássá válik az önálló kézmosás.
- ☺ A saját tisztálkodási eszközeikre vigyáznak, megfelelően használják, helyére teszik azokat.
- ☺ Zsebkendőiket önállóan használják.
- ☺ Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- ☺ Készségszinten használják a kanalat, villát, kést.

- ☺ Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek.
- ☺ Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- ☺ Teljesen önállóan öltöznek.
- ☺ Ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- ☺ Ruhájukat esztétikusan összehajtva a polcukra helyezik.
- ☺ Környezetükben rendet tartanak.
- ☺ Igénylik környezetük tisztaságát.
- ☺ Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre való törekvés.
- ☺ Igénylik a szabadban való tartózkodást, sétákat, kirándulásokat.
- ☺ Ismerik és szeretik a természetet.

8.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI, ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Céja:

- A közös élményekre épülő tevékenységek hatására képessé váljanak egyéni érdekeik érvényesítésére, a közösségi élet normáinak elfogadására úgy, hogy közben személyiségük pozitív vonásai kibontakozhassanak, ezáltal megalapozódik a szokás - és normarendszer.
- A teremtő Isten gondoskodásának megélése, a teremtett világ szeretete.
- A tisztelet, a hála kifejezésének elsajátítása a szülők és a körülöttük lévő felnőttek számára.

Feladata:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör kialakítása, megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig.
- Az óvodánkba érkező gyermekek személyre szabott befogadása (bizalom, elfogadás, együttműködés, közös élmények, kultúra elfogadása).
- Önmaguk és mások szeretete, tisztelete, a különbözőségek elfogadása.
- Erkölcsi, esztétikai, intellektuális érzelmek alakítása.
- Az idősek megbecsülésére való nevelés.

- Lokálpatriotizmusra nevelés: részvétel a település rendezvényein, ünnepein, építészeti értékeink megismerése, megőrzésére nevelés.
- Gyermek-gyermek, óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása.
- Hazaszeretetre nevelés.
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken nyugvótevékenységek gyakorlásával,
- A természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkozás mindezek megbecsülésére nevelés,
- Egyházi és világi ünnepek megélése,

Családias légkörben alakuljanak a gyermek érzelmi kötődései társaihoz.

A gyermekek élettere legyen barátságos, otthonos.

Legyen minden csoportnak hagyománya, szokásrendszere, szimbóluma, amely sajátos légkört biztosít, amely mélyíti összetartozásukat, együttérzésüket. (Születés-névnapok azt jelzik, hogy fontosak vagyunk egymásnak, együtt örülünk, ünnepelünk. Beteg csoporttársainkat meglátogatjuk, az ünnepekre közösen készülünk.)

Teremtsük meg a szülőkkel együtt a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez.

A katolikus óvoda közösségének élete sajátos mintát, értékrendet nyújt a gyermekek számára.

A családias légkör megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását.

Mindehhez gazdag, tevékenykedtető élet szükséges. A közös élmények az óvodáskor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését, amiben formálódik egymáshoz való viszonyuk.

Lehetőségük van minél többször érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet választani, hogy gyakran átéljék a belülről táplálkozó kedvet, motivációs állapotot.

A keresztény pedagógus „sohasem saját képére és hasonlatosságára formálja a reá bízott gyermekeket, hanem kellő alázattal a személyiségük Istentől kapott adottságainak kibontakozásán fáradozik.” (Etikai kódex)

A gyermekek neveléséhez először megteremtjük a jó kapcsolatot a szülőkkel, nagyszülőkkel, hogy kellő bizalom alakuljon ki az együttneveléshez. Bizalmas kapcsolatban az óvoda pedagógus megismeri a gyermekek egyéni jellemzőit, ami elengedhetetlen feltétele az individuális nevelésnek.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű gyermekek elfogadó szeretete, az óvodai nevelés szerves része. Megfelelő szakemberek közreműködésével fejlesztést és gondoskodást biztosítunk.

A közösségi életre nevelés szempontjából fontos szerepet tulajdonítunk az együtt átélt tevékenységeknek, élményeknek. Hitéletünkkel kapcsolatos ünnepek, kirándulások, közös játékok során olyan erkölcsi tulajdonságok kialakulását segítjük, mint: figyelmesség, együttérzés, önfegyelem, tiszteletadás, segítőkészség, hála, kitartás, fegyelem, udvariasság, türelem, szociális érzékenység, szolidaritás, igazságosság, bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése; stb.

Az óvodapedagógus kialakítja a közösségi élet szabályait, segíti a társas kapcsolatokat, gyermekbarátságok kialakulását. A gyermekek viselkedéskultúráját fejleszti a felnőtt példája, bátorítása, türelme.

A **befogadás** nagyfokú türelmet, körültekintést, gyengédséget igényel. Lehetőséget adunk, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodával, betekintsenek az óvoda szokásrendjébe, belső életébe, ezzel könnyebbé tesszük a gyermek számára az új környezet elfogadását.

Megismerkedünk az otthon kialakult szokásaival, magukkal hozhatják kedves tárgyaikat, játékaikat. Már a befogadás ideje alatt játékos formában gyakoroltatjuk a különböző tevékenységeket, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, tempóját.

A nehezen beilleszkedő gyermekeket mondókával, dallal, ölbeli játékkal nyugtatjuk meg. Lefekvésnél különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra (simogatás, betakargatás, mesélés). A biztonságos befogadás során a gyermekek viselkedési rendet tanulnak meg, ami segíti a társas beilleszkedést.

Befogadás tartalmi jellemzői:

A befogadás a beíratással kezdődik. A leendő kis óvodások játszóház keretében ismerkednek az óvodával. Lehetőséget adunk arra, hogy a beíratkozást megelőző évben a szülőkkel együtt részt vegyenek rendezvényeinken.

A szülők rövid szóbeli és írásbeli tájékoztatást kapnak az óvodai nevelés céljáról, feladatáról. Beíratáskor ismerkedhetnek az óvodai jelekkel, maguk választhatják ki kedves jelüket /amelyek már elkészítve várják őket/.

A beíratkozást követően szülői értekezlet az új óvodások szüleinek.

Témája:

- Az óvodai nevelés célja, feladata.
- Beszélgetés az óvodáról, óvodába való beilleszkedésről.
- Szokásokról, szokásrendszerekről.
- Hogyan készítse fel a szülő gyermekét az óvodai életre?
- Mit vár el az óvoda a szülőtől? /mindenekelőtt, hogy fogadja el a feléje nyújtott kezét, legyen partner gyermekének nevelésében, próbálja megteremteni a nyugodt, családi légkört/
- Házi rend ismertetése

A befogadás menete:

A befogadás fokozatosan történik /anyás befogadás/.

A befogadás célja:

- őszinte elfogadás, türelem,
- kölcsönös bizalom,
- fokozatosság,
- egyéni bánásmód.

Szülők elvárásai:

- szeretetteljes légkör,
- bizalom,
- együttnevelés.

Befogadás menetét megbeszéljük, megtervezzük és próbáljuk zökkenőmentesen megoldani.

A HH- s és HHH –s gyermekek óvodai beíratásának támogatása a következőképpen történik:

- A óvodáztatásért felelős személy kijelölése.
- Kapcsolatfelvétel a Védőnővel, Családsegítő Szolgálattal, a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzattal.
- Családlátogatások, anamnézis felvétele, állapotfelmérés.

Ha szükséges, befogadás ideje alatt hosszabb ideig maradunk csoportunkban /a gyermekek érdekében. /

Nem csak a gyermeket kell fogadni a befogadás ideje alatt, hanem a szülőt is, aki hozza őt. A szülőkkel való jó kapcsolat időigényes. Bármikor, amikor hozzák a gyermeket, időt kell szakítani arra, hogy az éjszakai, a reggeli történéseket, gondolatokat átadhassák nekünk.

- A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása. Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (segítőkészség, figyelmesség, önzetlenség, együttérzés,) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődését, szokás és normarendszer megalapozását.
- A gyermekek szocializációjának megvalósítása projektmódszerrel, kooperatív technikák alkalmazásával, drámapedagógiai módszerekkel, amelyek beépülnek a csoportok mindennapi életébe.
- A gyermekek ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, és viselkedése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek - a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sajátos nevelési igényű, hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek, valamint a kiemelkedő fejlettségű, tehetséges gyermekek esetében speciális fejlesztéssel, az egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazásával, valamint szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével az esélyegyenlőség biztosítása. (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor).

A gyermektől elvárt óvodai viselkedés:

A gyermek, ha belép az óvodába:

- Az ajtóba letörli a cipője talpát, távozáskor váltócipőjét a jeléhez teszi.
- Hangosan köszön a felnőtteknek és a gyerekeknek, érkezéskor távozáskor.
- A ruhadarabjait a jeléhez teszi.

Ha valamit megkíván (étel, játék, stb.) vagy segítségre van szüksége, azt a következő módon kéri:

- „Légy szíves!”
- „Legyen szíves!”
- „Kérem szépen!”
- Megköszöni, ha valamit kap.
- Illedelmesen bemutatkozik.

- A felnőtteket és társait kereszt nevéen szólítja.
- A játék befejezésével eszközeit a helyére teszi.
- Társai játékát nem zavarja. Megkérdezi: „Játszhatok veled?”
- Társai játékát, alkotásait nem rongálja.
- A helyváltogatást halkán végzi.
- Tud türelmesen várni, míg sorra kerül.
- Tud elnézést kérni, ha megbánt valakit.
- Örül annak, ha másoknak örömet szerezhet.
- Kitartó, türelmes a tevékenységeiben.
- Érdeklődik hiányzó társai és a hiányzó felnőttek iránt.
- Vigyáz társai és saját testi épségére. Velük szembe nem durva.
- Türelmesen végighallgatja a felnőttek és társai mondanivalóját.
- Megfelelő hangerővel beszél.
- Segíti és védelmezi kisebb gyengébb társait.
- Meg tudja vigasztalni társait.
- Az ajtóban a felnőtteket (fiú a lányt) előre engedi.
- Vigyáz környezete tisztaságára, nem dob el papír zsebkendőt, szalvétát, papírt.
- Az óvodán kívül is üdvözli a társait a felnőtteket azoknak illedelmesen köszön.
- A csoportszobában uzsonnázik, ha korábban jönnek érte, uzsonnáját nem az öltözőben, hanem otthon fogyasztja el.
- Az óvodába nem hoz rágógumit, cukrot, magot, pénzt, balesetveszélyt jelentő eszközöket
- Elfogadja társai értékeit, máságát.
- A megbízatásokat, vállalt feladatokat teljesíti.
- Tekintettel van alvó társai nyugalmára.
- Óvja a tárgyak, eszközök épségét, a leejtett tárgyakat felveszi, helyére teszi vagy odaadja tulajdonosának.
- Nem rongálja a fákat, bokrokat, növényeket!
- Óvja az állatokat!

Sikerkritériumok:

- ☺ Ragaszkodnak az óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez, ezt érzelmeikben, szavakban, tetteikben hozzák nyilvánosságra.
- ☺ A helyes viselkedés, cselekvés, szokás szabályait betartják.
- ☺ Figyelmeztetik egymást a szabályok megszegése esetén.
- ☺ Kérés nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- ☺ Érdeklődnek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- ☺ Szeretettel fogadják a csoportba érkező vendégeket.
- ☺ Részt vesznek a tevékenységekben, együttműködők.
- ☺ Figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- ☺ Szívesen dolgoznak a közösségért, bíznak önmaguk képességeiben.
- ☺ Értékelik saját tetteiket és az eléjük tárt magatartási példákat.
- ☺ Konfliktushelyzetben társaikkal egyezkednek.
- ☺ Kezdeményezők, problémamegoldók.
- ☺ Szociálisan érettek az iskolába lépésre.
- ☺ Az óvodai csoportokban évvégére nincs peremre szorult gyermek.
- ☺ A HH - s és HHH- s gyermekek sikeresen beilleszkednek az óvodai életbe, szeretnek óvodába járni, bizalommal fordulnak a velük foglalkozó felnőttekhez, szívesen és örömmel vesznek részt a közös játékokban, tanulásban, programokban, és a közösségért végzett munkában.

8.3 AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS és NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA – A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Ananyelvi nevelés:

Céja:

Nyelvtanilag helyes beszéd, szókincs bővítése, a sajátos nyelvi fordulatok elsajátítása, a mondanivaló árnyalt megfogalmazása, a beszédfigyelem kialakítása.

Feladatai:

- A gyermek természetes beszédének, kommunikációs kedvének fenntartása, fokozása, nyelvi képességének fejlesztése anyanyelvi játékokkal és a felhasznált irodalmi anyag igényes összeállításával.
- A gyermek meghallgatása. A gyermeki kérdések támogatása, megválaszolása.
- Metakommunikációs eszköztár megismertetése, gyakorlása.

- A nyelvileg hátrányos helyzetű illetve nyelvileg kiemelkedő gyermekek differenciált fejlesztése.
- Migráns gyermekek egyéni fejlesztése, a magyar nyelv megismertetése terén.
- Szakmai kapcsolattartás a logopédussal, fejlesztő pedagógussal.
- A helyes és szép beszéddel a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének segítése, előkészítése irodalmi élmények befogadására.
- A HHH gyermekek kommunikációs nevelése (nyelvi kifejezőkészség, beszédértés)

A kommunikáció minden esetben két síkon zajlik:

- **verbális, azaz nyelvi,**
- **illetve nem verbális szinten.**

A verbális és a nem verbális eszközök (mimika, gesztus, tekintet, térközsabályozás. stb.) viszonyára jellemző, hogy nemcsak kiegészíthetik, megerősíthetik egymást, hanem a nem verbális eszközök helyettesíthetik is a nyelvi kifejezéseket.

A nem verbális eszközök közül az óvodai nevelésben különös figyelmet fordítunk a térközsabályozásra, hiszen a kisgyermekek fokozottan igénylik a testi közelséget. Egy simogatás, egy érintés, vagy egy közeledés-elhárítás gyakran minden szónál többet elárul a felé irányuló érzelmekről. Ezért az érzelemnek, annak megnyilvánulási formáinak domináns szerepet tulajdonítunk.

A figyelemfelkeltés, mint kapcsolatteremtés:

A nem verbális eszközök használatát már a bemutatkozáskor, kézfogáskor elkezdjük. Itt a tekintet iránya a fontos. A gyermekeket arra szoktatjuk, hogy mindig ránézzenek arra, akivel beszélnek.

Nem verbális eszközeink, pl. érintés, mellé állás.

A kapcsolattartásnál természetesen használhatjuk az udvariasság nyelvi formáit (kérem, köszönöm, légy szíves) és nem nyelvi megnyilvánulásait. Elutasítjuk a tettlegességet, durvaságot.

Beszélgető-kör

Napjainkban a gyermekek egyre erősebben igénylik az odafordulást, a rájuk figyelmet, a kifejező beszélgetéseket. A „kibeszélés”, a „kimondás” ösztönzésével segítjük a nehezen nevelhetővé váló gyermek megismerését. Beszélgető-kör a nap folyamán bármikor kialakítható, kezdeményezhető az óvodapedagógus által.

Beszélgető-kör lehet:

- a tevékenységek kísérője,
- célirányosan kezdeményezett módszer, a beszélgetés (beszélgettetés) eszközével,
- a pedagógiai szituációk közös megoldását kereső technika,
- a gyermeki gondolkodás, kreativitás kifejezője,
- a gyermekek érdeklődésének, szükségleteinek, vágyainak, tapasztalatainak kifejező eszköze.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása a beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel, (a javítgatás elkerülésével)- az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.

A beszédfejlődés optimális színtere a játék, mert a játék során kialakult oldott légkör feloldja a gyermekekben a beszédgátlást, ezáltal kommunikatív kapcsolatba kerülnek egymással és a felnőttekkel. A jókedvű játéksituációkban újabb és újabb szavakkal és kifejezésekkel gazdagodik szókincsük, fokozódik beszédkedvük, jelentősen javul beszédértésük.

Az óvodapedagógus személyes példával jár el minél több lehetőséget biztosítva a kötetlen beszélgetésekre. Fontos a gyermeki kérdések inspirálása és a válaszadása. Az anyanyelvi játékok mindennapi életbe való beépítése minden óvónő feladata.

Az illem szorosan kapcsolódik a kommunikációhoz. Ahhoz, hogy az élet adta helyzetekben a gyermekek mindig gyorsan és megfelelően eligazodjanak, meg kell tanulniuk a helyes viselkedés és együttélés legalapvetőbb szabályait, melyeket természetes élethelyzetekben gyakorolhatnak (udvariassági illemszabályok, viselkedési szabályok).

Értelmi fejlesztés és nevelés:

Céja:

Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságára valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő társadalmi és természeti környezetről.

Feladata:

- Ezeket az ismereteket az óvodai nevelés módszereivel rendszerezzük, célirányosan bővítjük, így fejlődnek a gyermekek megismerő, kognitív képességei.
- Az óvodáskor értelmi fejlődésének alapvető sajátossága az észlelési és észlelési-mozgásos funkciók fejlődése és integrációja. Jellemző még a vizuo-motoros Gestaltt funkciók (látási-mozgásos alakfelfogás, forma és tér észlelés) kialakulása és intenzív fejlődése.
- Rendszerezzük, célirányosan bővítjük a gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit. Ezen keresztül egyre fejlődnek pontosabb, valóságghű ismereteik. Az óvodáskorú gyermek alapvető életkori sajátossága érdeklődése, kíváncsisága.
- Erre építve változatos tevékenységeket, ösztönző környezetet biztosítunk számukra, melyeken keresztül tapasztalatokat szereznek a természeti és társadalmi környezetről. Nagy figyelmet fordítunk a gyermeket foglalkoztató kérdések érvényesülésére, a gyermekek meghallgatására.
- A spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezésén, bővítésén túl fejlesztjük a különböző értelmi képességeket: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás-alkotóképesség, kreativitás.

A gyermekek értelmi képességei, pszichikus jellemzői különbözőek, ezért alkalmazzuk nevelésük során az egyéni bánásmódot, képességfejlesztést.

A Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztési naplójában meghatározott feladatok végrehajtása fejlesztőpedagógiai módszerek alkalmazásával.

Az idegrendszeri folyamatok 7-8 éves korig a mozgás révén alakíthatók, fejleszthetők, mert ekkor még megfelelően képlékeny az idegrendszer. A gyermek későbbi iskolai teljesítményét alapvetően meghatározza az idegrendszer érése, idegrendszeri működésének összerendezettsége. Az iskolai problémák jelentős része az óvodában megelőzhető az megfelelő prevencióval.

A prevenció maga a fejlesztés, tehát a fejlesztendő gyermek érési folyamatához igazított és az életkori sajátosságainak megfelelő eszközökkel történő támasznyújtás, amely az éppen fejlődő

pszichikus funkciók kibontakozásához és begyakorlásához biztosít környezetet (szűrés szakember segítségével – fejlesztés kidolgozása).

A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A tanulás egyenlő a tapasztalatszerzéssel, amely mozgással és játékkal alakítható. Fontosnak tartjuk az ismeretek átadását, bővítését, a kulcskompetenciák fejlesztését. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire. Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkörben lehetősége van a gyermeknek a szabad tevékenységre.

Célja:

- Készség- és képességfejlesztés.
- Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása.

Feladata:

- Sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása.
- Szokások alakítása.
- Kreativitás erősítése.
- A gyermek cselekvő aktivitása.
- Közvetlen tapasztalás.
- A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése.
- A részképesség-lemaradás, ill. egyéb potenciális tanulási zavar időbeni kiszűrése, fejlesztése, szakember bevonásával.
- Az egyéni fejlődési érési ütem figyelembevétele a tevékenység felkínálása során.

A tanulás formái az óvodában:

- Az utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- Gyakorlati problémamegoldás

Tevékenységi formák szervezési jellemzői:

Az óvodai tevékenységek megszervezésénél maximálisan biztosítjuk a gyermeki jogokat – vallási, nemzeti, etnikai-, figyelembe vesszük a gyermek aktuális állapotát, szükségleteit, érdeklődését, terhelhetőségét.

A tanulási képességek (értelmi képesség, érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, képszerű szemléletes gondolkodás) fejlődését a teljes óvodai élet elősegíti. Az ismeretek szerzésének és feldolgozásának elsődleges színtere a játék

Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermekek kérdéseire, válaszára épülő ismeretszerzést is magában foglalja, valamint az általa kezdeményezett egyéni fejlesztés, amely számos probléma és feladatmegoldás lehetőségét adja a gyermekek számára. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, és ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtat előzetes tervein. Épít a gyermekek szükségleteire, kíváncsiságára, igyekszik fenntartani érdeklődésüket. A gyermek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.

A tanulási folyamatot változatos tevékenységek általi személyiségfejlesztésnek tekinti.

Nevelőmunkájában fontos szerepet kapnak az önálló gyermeki feladatok, amelyek lehetővé teszik a kitartás, önismeret, önbizalom, döntéshozatal és felelősségvállalás fejlesztését. A tanulási folyamatban a problémahelyzetek által tapasztalatokhoz, ismeretekhez jut felfedezőként a gyermek.

Érdekes, ösztönző körülmények teremtésével a gyermek megtalálja az önmaga számára legmegfelelőbb tevékenységi, tanulási helyzetet. Sok-sok próbálkozásra kísérletezésre, saját

tapasztalatszerzésre kap lehetőséget, hogy az ismeretei bővüljenek, elmélyüljenek. A gyermekek bátran kérdezhetnek, a kérdéseikre mindig választ kapnak. Választhatnak különböző tevékenységek között, de amit elkezdtek, azt próbálják befejezni, az óvodapedagógus biztatása, ösztönzése segítségével. A tervezett tanulási tevékenységet az évszakok, jeles napok, ünnepek köré szervezi, komplex módon közvetít ismerettartalmakat. A tanulás színterei változatosak, lehet az udvar, kirándulás, séta, csoportszoba, amit a téma, az idő is meghatároz. Egyéni, mikro csoportos és az egész csoportnak szóló tevékenységeket szervez. Kihaszználja a játékból adódó spontán helyzeteket is. A gyermekek tapasztalatainak, ismereteinek elemzésére, rendszerezésére alkalmas biztosít. A tanulási folyamatban épít az egyéni élményekre, az önálló feladatmegoldásokra (otthon, óvodában). Az óvodapedagógus felismeri a gyermekek tanulási, magatartási problémáit, szükség esetén szakmai segítséget kínál számukra, a megfelelő szakembertől segítséget kér.

A napi szervezett tanulási időkeretet a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez, igényeihez és figyelméhez igazítja

TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZETI FORMÁI

Párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezése és szervezése	Szervezett tevékenység	Tevékenységek formái
Játék o Verselés, mesélés o Ének, zene, énekes játék, gyermektánc o Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka o Mozgás o A külső világ tevékeny megismerése o Matematikai tartalmú tapasztalatok o Munka jellegű tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> o Hitre nevelés o Mozgás o Mozgásos játék (mindennapos mozgás) o Ének, zene, énekes játék, gyermektánc o Verselés, mesélés 	egyéni, mikro csoportos, frontális a témakörnek és a gyermekek fejlesztésének megfelelően

Sikerkritériumok:

- ☺ Helyesen, tisztán, érthetően beszél.
- ☺ Bátran kérdez.
- ☺ Élményeit és gondolatait el tudja mondani.
- ☺ Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- ☺ Verbális emlékezete, szókinccse korának megfelelő.
- ☺ A migráns kisgyermek is megérteti magát.
- ☺ Az iskolába lépéskor a DIFER mérés eredménye a beszédértés területén eléri a befejező szintet (legalább 80 % az optimum szint)
- ☺ A gyerekek érdeklődnek, bátran kérdeznek.
- ☺ Részt vesznek a tervezett, kezdeményezett, tevékenységekben.
- ☺ A tanuláshoz szükséges kompetenciák koruknak megfelelően fejlettek
- ☺ A részképesség-és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- ☺ A tehetséges gyermekek is megtalálják a képességüknek megfelelő tevékenységet.

9.AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Csoportszervezés:

Óvodáinkban homogén, illetve heterogén életkorú csoportszervezést alkalmazunk. Figyelembe vesszük az integrációt elősegítő csoportalakítást

Az óvodánk működési rendjével kapcsolatos dokumentációk, az érvényben lévő törvényi előírások alapján, a fenntartónk: a Győri KESZ rendelkezéseinek és a szülők igényeinek figyelembevételével kerültek megfogalmazásra.

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket.

A tervezés, szervezés során előtérbe kerülnek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35perces) csoportos foglalkozások, melyek harmonikus arányban vannak. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni

szükségeihez. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyerekeknek.

Óvodánk napirendje:

Székhelyintézményünk 10,5 órás, tagintézményeink 10 órás nyitva tartása a szülői igények alapján történt. Biztosított a nyitott óvodai működés, a szülői házzal való nyitott kapcsolat.

Napirendünk igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. Napirendünket folyamatosság, és rugalmasság jellemzi. A napirend kialakításában szem előtt tartjuk a játék kitüntetett szerepét. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Kezdet	Vége	Időtartama	A tevékenység megnevezése
6 ³⁰	7 ³⁰	1 óra	Érkezés az óvodába. Játék a már megszokott, gyülekezésre kijelölt csoportszobában.
7 ³⁰	11 ³⁰	4 óra	Játék a csoportszobában Szabadon választott tevékenységek Kötetlen, ill. kötött tevékenységek kezdeményezése Mindennapos testnevelés Folyamatos, ill. közös tízórai Tisztálkodás. Mosdóhasználat, öltözködés. Játék a szabadban, séta, edzés, futás Kirándulások Egyéb szabadon választott tevékenységek Szabad mozgás Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése
11 ³⁰	12 ³⁰	1 óra	Öltözés, testápolási teendők Előkészületek az ebédhez, ebéd Tisztálkodás, fogmosás

			Készülődés a csendes pihenőre
12 ³⁰	14 ³⁰	2 óra	Pihenés, alvás mesével, altatóval, egyéni szükséglethez igazodó ébredés Öltözködés
14 ³⁰	17 ⁰⁰	2,5 óra	Testápolási teendők, uzsonna. Lehetőség szerint játék a szabadban, óvónő által kezdeményezett tevékenységek a szülők érkezéséig

A nap folyamán a párhuzamosan is végezhető tevékenységek mellett növekvő időtartamú (5-35perces) csoportos foglalkozások valósulnak meg.

A 3-4 évesek napi szervezett tanulási időkerete: 35 perc

A 4-5 évesek napi szervezett tanulási időkerete: 45 perc

Az 5-6 -7 évesek napi szervezett tanulási időkerete: 65 perc

Ajánlott hetirend:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Mesélés-verselés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Mindennapos mozgás	Mesélés-verselés Rajzolás-mintázás- kézimunka Külső világ tevékeny megismerése Mindennapos mozgás	Mesélés - verselés Külső világ tevékeny megismerése Élményszerző séta, Mindennapos mozgás	Mesélés-verselés Szervezett mozgásos tevékenység	Mesélés-verselés Dramatikus játék, Bábozás, Mindennapos mozgás

Mindig az adott csoport óvodapedagógusainak feladata az aktuális napi- és heti rend rugalmas alakítása.

Heti rendünk biztosítja az óvodapedagógusok számára a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezéséhez, szervezéséhez.

Az óvodai nevelési program megvalósítását segítő alapszolgáltatások a hetirendhez kapcsolódnak:

- Logopédia (heti 1x 5 éves kortól)
- Gyógytestnevelés (heti 1x középsős és nagycsoportos gyermekek számára szakorvosi javaslatra)
- Népi gyermekjátékok (nagycsoportos gyermekek számára)
- Gyógypedagógia (SNI - s gyermekek fejlesztése)
- Fejlesztő felkészítés (részképesség zavaros gyermekek fejlesztése)

A tevékenységek szervezésénél a szabad játék érvényesülését szem előtt tartjuk.

10. ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

10.1 JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell kielégülnie. Az utánnás, a tevékenységi vágy, az önállósulás, az értelmi, a motoros, a kommunikációs képességek, az érzelmi, akaratí tulajdonságok, a szociális magatartás a játékban, mint szabadon választott önkéntes tevékenységben integráltan fejlődik.

A játék a gyermek önmegvalósítása, érzelmeinek, vágyainak, lelkiállapotának önkifejezése, fejlettségének legjobb mutatója. A játék a valóság szubjektív tükröződése, a szimbólumképzés csodálatos világa. A szimbólumok elemzésével érthetjük meg a gyermekek lelki állapotát, viselkedését, megfigyelhetjük kommunikációs, kognitív fejlettségét, információt kapunk a teljes személyiségről. A gyermek jelzéseit értő óvónő felismeri, érzékeli a problémákat, segít a gyerekeknek a feldolgozásban. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.

Az óvodában fontos a **szabad játék** túlsúlyának érvényesülése. A játékban a gyerekek megtanulják önállóan megoldani konfliktusaikat. Ilyen helyzetekben erősödik bennük a feszültségek és kudarcok túrésének képessége. A konfliktusok esetenkénti jelenléte természetes. Általában ez az eszközök birtoklásában nyilvánul meg. A játék a gyerekek közti együttműködésre épül.

Az óvodáskorú gyermekek legtöbb játéka közösség játék. Ez adja az óvodai közösségi nevelés sajátosságát, amit a legjobb család sem tud gyermeke számára nyújtani. A gyerekek játékát gazdagítják az élmények. A tanulásban, spontán játékban egyaránt alkalmazott társas szabályjátékok ötvözik a játék spontaneitását és a tanulás célirányosságát.

Célja:

- A játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettársításának elősegítése, melynek során a cselekvések gyakori átélésével a gyerekek egyéni vágyai, ötletei kibontakozhatnak, komplex módon fejlődhetnek.
- Célunk, hogy minél sokrétűbb, tájékozódó tevékenységgé váljon a játék.

Feladata:

- A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, azok tartalmának, minőségének gazdagítása a gyerekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- A gyermekek beszédképességének fejlesztése a játékban.
- Az óvodapedagógus játéktámogató módszerei.
- A szabad játék feltételeinek (élmények, hely, idő, eszköz) biztosítása, a nyugodt légkör megteremtése.
- A játékba integrált tanulás.

Gyakorló játék:

A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták, folytatódik az a fajta manipulálás, amely a játékeszközök rakosgatásában érhető utol, vagyis a **gyakorló játék**. Legyen módja a gyerekek megismerni az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait, így a véletlen cselekvéshez örömezés társul. Biztosítsuk a gyakorlójátékhoz szükséges eszközöket,

s játékaival adjunk mintát a játékok helyes használatához, a játékok elrakásához. Az udvaron is biztosítsuk a gyakorlójáték lehetőségét.

Szerepjáték:

Már a legkisebbeknél is megjelenik a **szerepjáték**. Szervezzünk és vállaljunk szerepeket, hogy a különböző kapcsolatok kialakítása minta legyen a közös cselekvésekhez. A gyerekek vállaljanak el szerepeket, használjanak szimbólumokat „mintha” helyzetek megteremtéséhez.

Dramatizálás, bábozás:

A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a **dramatizálásnak, bábozásnak**. Az egyszeri mesék megjelenítésében vegyünk részt, adjunk modellt egy-egy szereplő megformálásához. Lehet a csoportnak kedvenc bábja, akinek szívesen elmondják sikereiket, örömeiket, bánatukat.

Konstruáló játék:

A gyermekek **konstruáló** játékára legyen jellemző a formagazdagság. A gyermek élje át az „én készítettem” alkotás örömét. A gyermekek játszanak olyan egyszerű szabályokhoz kötött ügyességi és szabályjátékokat, melyek könnyen betarthatók. A szerepjátékot és a dramatizálást egészítse ki az építő, konstrukciós játék. Később legyenek képesek arra, hogy bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hozzanak létre. Szeretessük meg a szabályjátékokat, adjuk meg a gyermekeknek azt a lehetőséget, hogy ők is hozzanak létre szabályokat, legyenek a játék vezetői maguk a gyerekek is.

A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Szerepvállalásaink modellértékűek: szókapcsolatok, mimika, gesztus, hanglejtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében. A hangszínnel, hangerővel bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő. Anyanyelvi játékaink adjanak teret az artikuláció, szókincs, kifejezőkészség fejlesztéséhez.

Játéksegítő módszereink legyenek szituációtól függőek.

A gyermekek nyugodt játéka esetén játékirányításunk legyen játékot követő, szemlélő, hagyjuk a gyermekeket cselekedni.

Kiscsoportosok esetében legyünk játékezdeményezők, modellnyújtó játszótársak. Segítsünk azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények. Teremtsük meg a nyugodt légkör lehetőségét. Segítsük a gyerekeket abban, hogy a játékban is önállóak lehessenek. Legyen módjuk a játékhoz szükséges eszközök kiválasztására, önálló kezdeményezésre, a játék kidolgozására, elmélyítésére. Gyakorolják a konfliktusok önálló megoldását. A különböző jellegű játékok más és más helyet igényelnek. Szükség szerint a gyerekek közreműködésével

alakítsunk ki állandó és ideiglenes játszóhelyeket pl. barkácsoláshoz, dramatizáláshoz, festéshez, mintázáshoz. Biztosítsuk az elmélyült, nyugodt játékot és az ehhez szükséges helyet az udvaron, játszótereken és a kirándulások alkalmával is.

A napirendben a játékra biztosított idő lehetőleg összefüggő legyen. Indokolatlanul ne szakítsuk meg. A 3-4 éves gyerekek szinte egész nap játszanak, kivéve a tisztálkodás, alvás és étkezés idejét. Az 5-6-7 éves gyerekek már összeszokott csoportokban játszanak. Számukra biztosítsuk a több napon keresztül történő játékot. Olyan játékszereket adjunk a kezükbe, amelyek az elmélyült játék kialakítását segítik, motiváló, fejlesztő hatásúak, esztétikusak, könnyen tisztíthatók, veszélytelenek legyenek. A kiscsoportos gyerekek játéka tárgyhoz, eszközhöz kötött, ezért nekik mennyiségileg is biztosítjuk a játékot.

Nevelésünkben a játék és a tanulás nem választható el egymástól. A tanulás tág értelmezése kerül előtérbe, miszerint tanulásnak tekinthető mindazoknak a jártasságoknak, készségeknek, képességeknek a kialakítása, melyek az érzelmi és akarat tulajdonságok fejlődését és a viselkedés alakulását is elősegítik.

Játék közben a gyermek feladatokat kap, problémák elé kerül és megoldja azokat. Gyakorolja, végig gondolja, hogyan lehet valamit többféleképpen megoldani.

Kialakul és fejlődik önállósága, feladattudata, kezdeményező, alkotó és szervezőképessége. Ebben az életkorban előnyt élvez az utánzásos tanulási forma. Biztosan vagyunk abban, hogy a gyerekek fejlesztése csak a játékba integrált tevékenységek és az egyénekenként differenciált személyiségfejlesztéssel lehetséges.

Az integrált tanulásnak a kialakított szokás és szabályrendszer, valamint a napirend adja a keretét. Napirendünknek nincsenek merev határai, nagyobb teret kap a szabad játék, ami összekapcsolja a gyerekek különböző tevékenységeit.

Sikerkritériumok:

- ☺ A gyermekek betartják a szabályokat.
- ☺ Tudnak olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyeket élményeik alapján ábrázolnak és a szerepek, eszközök kiválasztását is önállóan végzik.
- ☺ Ismert meséket szívesen báboznak és dramatizálnak.
- ☺ Esetenként barkácsolást kezdeményeznek, amit felhasználnak más játékokban is.

- ☺ Egyéni ötletek alapján létrehoznak építményeket, amelyek egyre pontosabbak és kombináltabbak.
- ☺ Játékukra legyen jellemző az elmélyült, tartós, témájában gazdag játék.
- ☺ Játékukban érvényesül az életkornak megfelelő játékfajta komplexitása.
- ☺ Társaikkal együttműködők.

10.2. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Általa a gyerekek az őket közvetlenül körülvevő és tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek.

Célja:

- Természeti és emberi, tárgyi környezet megismerése és megszerettetése.
- A természetet szerető, védő emberi értékek alakítása, környezettudatos magatartás kialakítása.
- Komplex ismeretek nyújtása közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli eligazodása.
- A szülőföldhöz való kötődés alapjainak segítése mellett a hazaszeretet érzelmi megalapozása, helyi szokások, hagyományok, néphagyományok ápolása, tárgyi kultúra megőrzése.
- A 3-6 éves gyermekek szociális kompetenciáinak fejlesztése a közlekedésre nevelés pedagógiai –és pszichológiai eszközei és módszerei segítségével.
- Az életkornak megfelelő biztonságos közlekedéshez szükséges képességek, készségek kialakítása, fejlesztése

Feladata:

- A környezet tevékeny megismerésének alapuló feltételrendszer biztosítása (alkalom, hely, idő, eszköz).
- A négy évszak köré csoportosított jellegzetes tartalmak biztosítása.

- Pozitív érzelmek kialakítása a környezet felfedezése nyomán.
- A pozitív érzelmekre támaszkodva a környezetvédelem megalapozása.
- Az ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása.
- Spontán és tervezett tapasztalat és ismeretszerzés.
- Környezettudatos magatartásformálás megalapozása, alakítása a fenntartható fejlődés érdekében.
- A közlekedési magatartás kialakítása, viselkedés, szabálytudat, gyalogos és kerékpáros közlekedés
- A közlekedéshez szükséges képességek fejlesztése: téri tájékozódás, figyelem, emlékezet, problémamegoldó gondolkodás, képzelet, észlelés fejlesztése
- A szabálykövetés, a biztonság, az egyéni ismeretek feltérképezése, az életkornak sajátosságának megfelelő, és szintű információk átadása az OVI-ZSARU programon keresztül

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés olyan komplex folyamat, amely áthatja az óvodai tevékenység egészét és a gyermekek életét.

A gyermekek közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát.

A 3-4 éves gyerekek az óvoda elfogadás, megszerettetése után ismerkedjenek az óvoda közvetlen környezetével. Séták alkalmával gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait, megfigyelik az utcán közlekedő járműveket. Megnevezik a leggyakrabban látott közlekedési eszközöket, meg tudják különböztetni a vízen, sínen, levegőben közlekedő járműveket. Figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit. Gyűjtsenek terméseket, leveleket, kavicsokat, tollakat, évszakra jellemző képeket. Látogassák meg a csoporttársaikat, beszélgessenek a család tagjairól. Ismerjék meg a helyi intézményeket stb, az itt dolgozók munkáját. Falusi óvoda révén rengeteg lehetőségünk van megismerni az állatokat természetes környezetünkben. Részt veszünk az állatok gondozásában, közvetlenül figyelhetjük meg életmódjukat. Kirándulások alkalmával betekintést nyerhetünk a falunkban található nagyobb gazdaságok életébe, munkájába.

A vadon élő állatok életmódjával a szervezett kirándulások során szerezhethetünk tapasztalatokat. A környezet megismerését szolgáló témaköröket a 4 évszak köré csoportosítjuk.

Óvodánk szűkebb és tágabb környezetének kialakításával, megóvásával hatunk gyermekeink ízlésvilágára, igényességük kialakítására, ezáltal azok megszerettetésére, megbecsülésére. Az évszakok változásaival tapasztalhatják az időjárás jellegzetességeit, azok tulajdonságait.

Ősz:

Udvarunkon, kertünkben, falunk határában, erdeinkben, mezeinken, tavak, folyók, vizeink közelében tapasztalhatjuk a természet folyamatos változását. A gyerekek megfigyelhetik a lombhullató fák, bokrok, valamint az örökzöld növények közti különbségeket. A természetjáró kirándulások alkalmával rácsodálkozhatnak az erdők, mezők gazdag színvilágára. Összegyűjtjük a leveleket, magokat, különböző terméseket, melyeket barkácsolás során használunk fel. Megfigyeljük a levegőben úszó ökörnyálat, a bokrokon lévő pókhálót. Sétáinkon lehetőség szerint megismerkedünk az őszi betakarítási munkákkal: *dióverés, kukoricatörés, krumpli szedés, szőlőszüret, almaszüret*, amelyekben a gyerekek aktívan vesznek részt.

Tél:

Folyamatos megfigyeléseket végzünk a szabadban. Összehasonlítjuk a kinti és benti hőmérsékletkülönbséget, megbeszéljük annak okait. Összehasonlítjuk a téli és őszi ruhadarabokat, gyönyörködünk a tél csodáiban (dér, zúzmara, jég, jégcsap, jégvirág, hópehely).

Udvarunkon, óvodánk környékén számtalan lehetőség adódik a tél örömeinek kihasználására (szánkózás, csúszkálás, hó csata, hóemberkészítés). A hideg idő beköszöntével egyre fontosabbá válik a környezetünkben lévő állatok, madarak gondozása, védelme. Udvarunkon madáretetőket helyezünk el. A madáreleség gyűjtése, az etetők folyamatos feltöltése a gyerekek kedvenc tevékenysége, feladata. Kedvelt kirándulóhelyeink a falu határában található Móric-erdő, Eger-erdő, ahova minden évszakban ellátogatunk. Az erdész és a vadőr nagy segítséget nyújt programunk megvalósításában, közösen végezzük a madáretetést, állatgondozást, amely során a gyerekek mélyen átérik tevékenységük fontosságát. Télen is ellátogatunk befagyott vizeinkhez. (A tagóvodák lehetőség szerint csatlakoznak.)

Tavaszi:

Megfigyeljük az ébredő természetet szűkebb környezetünkben (udvaron, kertben) kirándulások alkalmával erdőben, mezőn. Udvarunkon, kertünkben figyeljük meg a rügyszűző fákat, bokrokat, cserjéket, valamint a korai virágokat. Folyamatosan követjük azok fejlődését, gyönyörködünk szépségükben. Megismerjük jellemző tulajdonságaikat. A gyerekek segítenek a virágok és egyéb magvak elvetésében, palántázásában, a növények folyamatos gondozásában. Újra ellátogatunk az őszi, téli kirándulásaink színhelyére, ráirányítjuk a gyermekek figyelmét az évszakok közti különbségekre. Észrevesszük a költöző madarak visszatérését, az avar alól előbújó rovarokat, a napfény melegét. Tapasztalatokat szereznek az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről.

A közvetlen tapasztalat megfigyelés és élményszerzés lehetőségeit családoknál, udvarokban, kertekben, séták és kirándulások alkalmával biztosítjuk. Hetente 1 természeti – emberi - tárgyi-környezeti téma megfigyelését tervezzük. A tervezett téma megfigyelése után az élmények egyeztetése, ismeretek rendezése mikro csoportos formában - játékidőben kerül feldolgozásra. Évszakonként több alkalommal szervezünk élményszerző napot. A 3-4 éves gyermekeknek az óvoda közelében rövid ideig tartó programokat szervezünk. A középsősök már fél napot töltenek a természetben, a nagycsoportosok már teljes napot is tölthetnek erdőn, mezőn vagy folyóparton. Ezt segíteni a terveink között szereplő erdei óvoda kialakítása.

JELES ZÖLD NAPJAINK:

Takarítási világnap: szeptember 23.

Igényszint kialakítása a környezetünk tisztaságával kapcsolatban, környezetesztétika.

- Csoportszoba takarítása, a játékeszközök lemosása.
- Az óvoda udvarának rendezése.
- Szemétszedés az óvoda körül.

Állatok napja: október 4.

Tudatosodjék a gyermekekben az állatok védelmének, gondozásának fontossága.

- Kisállat kiállítás az óvodában.
- Rajzkiállítás a gyermekek által készített munkákból.
- Kirándulás a tehenészeti telepre.
- Háziállatok megismerése családok udvarában.

Víz világnapja: március 22.

Játékos tevékenységeken keresztül érzékeljék, hogy környezetünkben mindenütt jelen van, megtalálható létfontosságú elem a víz. A vízzel való takarékosági szokások mélyítése.

- Kirándulás a közeli folyókhoz, tavakhoz.
- Kísérletek a vízzel.

Föld napja: április 23.

- „Egy nap az óvodáért”
- Egy gyermek-egy palánta akció, virágültetés
- Szelektív hulladékgyűjtés megismerése, gyakorlása.
- Szemétszedés az óvoda körül.
- Rajzkiállítás.

Madarak, fák napja: május 10.

*„ Fa nélkül egy fillért sem ér a táj,
S üres a fa, ha nincs rajta madár...”*

- Kirándulások az erdőben.
- Madármegfigyelések a természetben.

A Világnapok részletes tartalma a kidolgozott projektervekben található.

A környezeti nevelés tartalma:

- A család
- Óvodánk, lakóhelyünk
- Állatok, állattartás
- Madáretetés
- Növények, kertészkedés
- Ünnepek, hagyományok
- Évszakok, időjárás
- Néphagyományok
- Napszakok
- Közlekedés

A „Biztonságos Óvoda Program”, mint szakmai módszertani anyag mellékelve
KRESZ Park az óvoda udvarán

- Testünk-egészségmegőrzés.

- Foglalkozások.
- Színek.
- OVI-ZSARU Program, az óvodáskorú gyermekek bűnmegelőzési programja a nagycsoportban

A matematikai nevelés tartalma:

A gyermek a környezet megismerése során a matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.

A számfogalom kialakítása:

- Síkbeli, térbeli kiterjedések összehasonlítása (alacsony, magas, hosszabb, rövidebb, kicsi, nagy, széles, keskeny stb..).
- Összehasonlítás (több-kevesebb, ugyanannyi).
- Mennyiségállandóság (sok-kevés, ugyanannyi).
- Játékos szituációban számoljanak, bontsanak, mennyiségfogalmuk egyéni fejlettségtől függően 6-10 számkörben mozogjon.
- Mérések különböző egységekkel.
- Halmazképzés (különböző szempontok szerint).
- Egyszerűbb matematikai társasjátékok játszása).
- Szortírozás (különböző szempontok szerint).
- Szerialitás (sorrendiség) miatt a számlálás gyakorlása.
- Ismerjék a „pár” kifejezést.

Tapasztalatszerzés a geometria körében:

- Formák megnevezése (kör, négyzet, téglalap).
- Testek megnevezése (gömb, kocka, téglatest), érzékeljék a testükön, tárgyakon.
- Építsenek szabadon.
- Alkossanak síkban szabadon, fedezzék fel a rész-egész viszonyát.
- Használják a logikai játékot.

Tájékozódás a térben, a síkban:

- Irányok azonosítása, megkülönböztetése.
- Játék a tükörben, szimmetria.

- Labirintusjátékok, sorozatalkotások.

Sikerkritériumok:

- ☺ A környezet megismerése során a gyermekek matematikai tapasztalatokkal, ismeretekkel rendelkeznek és ezeket a tevékenységekben alkalmazzák.
- ☺ Felismerik a mennyiségi, alaki és téri viszonyokat.
- ☺ A tárgyakat meg tudják számlálni legalább tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- ☺ Megkülönböztetik a jobbra, balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat.
- ☺ Kialakul ítélőképességük.
- ☺ Megfelelő fejlettségi szinten van tér, sík, és mennyiség szemléletük.
- ☺ A gyermekek tudják nevüket, lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét.
- ☺ Különbséget tesznek az évszakok között, gyönyörködnek a szépségében.
- ☺ A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket.
- ☺ Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- ☺ Ismerik környezetük növényeit, azok gondozását.(fa, bokor, virág, fű, zöldség, gyümölcs).
- ☺ Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- ☺ Ismerik a közlekedési eszközöket

10.3 MOZGÁS

Az óvodai nevelés folyamatában a gyermekek egészséges testi- és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük fejlődését. A testnevelés fontos szerepet játszik az egészség megővésében, a szervezet biológiai egyensúlyának megtartásában. A gondozás az egészséges életmódra nevelés hatását felerősíti, kiegészíti.

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyerekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), és testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett, nagy és kismozgások kialakulásához

Célja:

A gyermek természetes mozgásának alakítása, fejlesztése játékos formában. Továbbá a testi képességek alakítása, mozgáskoordinációjuk fejlesztése, helyzetváltató-és finommotoros mozgáskészségek tanulása. Mindezek együttes eredményeként az egészséges életmód kialakítása, az egészség megőrzése. Erő, ügyesség, állóképesség, helyes testtartás.

Feladata:

A gyermekek mozgásigényének kielégítése, harmonikus és összerendezett mozgások fejlesztése, az óvodáskorban fejleszthető, változatos, örömteli, érzelmi biztonságban zajló, mozgásos tevékenységek összeállítása, amelyek a gyermekek szervezetének, testi képességeinek sokoldalú fejlesztését szolgálják.

Tartalom:

A mozgás a gyermek számára életszükséglet, ezért napirendjüket úgy alakítjuk ki, hogy egész nap biztosítjuk számukra a megfelelő helyet a tevékenységre a csoportszobában, a tornateremben és az udvaron egyaránt.

A mozgásfejlesztés három területen történik:

- Spontán, kötetlenül gyermek életkorának megfelelő fejlesztés a szabad játékban.
- Irányított, szervezett, kötött a szervezett tevékenységekben (testnevelési foglalkozásokon).
- Mindennapos testnevelés, kooperatív mozgásos játékok.

A szabad játék során a mozgásfejlesztést az időjárástól függően az udvaron, csoportszobában, vagy tornateremben végezzük. Többféle tornaszer áll a gyermekek rendelkezésére. Udvarunkon nagyon jó lehetőség számukra a domb, különféle fából készült játékok, mászóakák. Ezek a szereken önállóan gyakorolhatják a mozgásokat (mászás, függés, járás, egyensúlyozás). Ezek a játékok a nagymozgások fejlődését segítik elő. Sokat tartózkodunk a szabadban, nagyon jó lehetőség számunkra a közelben található erdő, mező. Ezek jó lehetőséget adnak különböző futások, mászások, járások, fogójátékok gyakorlására, a nagy tér a mozgásigényük kielégítését szolgálja. A szabad játéktevékenységben a feladatunk

az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgásformát. Lehetőség szerint mozgás – zene összekapcsolása, kooperatív mozgásos játékok előtérbe helyezése.

A mozgásfejlesztés másik területe a szervezett tevékenység: **a testnevelés-foglalkozás.**

Az óvodai testnevelés mozgásanyaga:

- Tartásos gyakorlatok (kartartások, lábtartások).
- Testhelyzetek (állások, térdelés, ülések, fekvések, kéz- és lábtámaszok, függések).
- Mozcásos gyakorlatok (emelés, lendítés, lengetés, lebegtetés, hajlítás, nyújtás, fordítás, forgatás, körzés, guruló átfordulások, szökdelés, ugrás, rugózás, magasugrás, távolugrás).
- Természetes mozgásformák (kúszás, mászás, csúszás, járás, egyensúlyozó járás, futás stb.).
- Labdagyakorlatok (labdavezetés, célba dobások, dobó játékok)
- Egyéb szeryakorlatok.
- Játékok, versenyek.
- Kooperatív játékok

A foglalkozások megtervezésénél mindig figyelembe kell venni a csoport általános fejlettségét, a fejlődés ütemét. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhassák a megfelelő mozgásokat. A feladat végrehajtásánál nem az az elsődleges cél, hogy a gyermek tökéletesen végezze el a bemutatott gyakorlatot, hanem az, hogy kialakuljanak azok a képességei, készségei, amelyek majd elősegítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését is. Ismerkedjenek a vezényszavakkal.

Mindennapos mozgás, mozgásos játékok: Az óvodai mindennapos mozgásos tevékenységében azokat a mindennapos játékos, mozgásos gyakorlatokat értjük, amelyeket kötelezően mindennap a napirendbe be kell iktatnunk.

Felépítése: Járások, futások, kar-láb, törzsgyakorlatok, utánzásos játékok, járás és légző gyakorlatok játékba ágyazottan.

Kooperatív játékok széleskörű alkalmazására kell törekedni. Tavasszal és nyáron lehetőleg a szabadban. Fontos a jó szervezés, a rendelkezésre áll időt jól ki kell használni. Teremtsünk jó hangulatot, vidám kedvet.

A 3-4 évesek kiemelt feladata a természetes mozgás gyakorlása, elsősorban a nagymozgások fejlesztése a cél. Föld közelben biztonságban érzik magukat, kedvenc mozgásformájuk a csúszás, kúszás, mászás, amely a törzsizomzatukat erősíti. Ez a későbbiekben a helyes testtartás kialakulását segíti elő. A talajon történő gyakorlás után szerek alatt átbújva, rézsútos szereken, akadályok alatt, felett átbújva gyakoroltatjuk a gyermeket. Megismertetjük őket egyszerű ugrásgyakorlatokkal. Ebben az életkorban tökéletesedik a járás, finomodik futásuk. Járás és futás közben történi ki- és megkerülés, fel- és lelépést próbálgatják a gyerekek. Nem elhanyagolható a függések gyakorlása sem. Természetesen az életkori sajátosságaiknak megfelelő rövid ideig próbálkozzanak a függésekkel. Fontosnak tartjuk a testséma fejlesztését, a testrészek megismerését, amely elengedhetetlenül szükséges az énkép kialakulásához.

A 4-5 éves gyermekek többségének mozgása egyre koordináltabbá, járásuk, futásuk egyre biztosabbá válik. A nagymozgások kibővülnek ugrásokkal, gurulóátfordulással, fontosabb szem-kéz, szem-láb koordinációt igénylő gyakorlatokkal: felugrások, célba ugrások, célba dobások. A testséma fejlesztésénél kiemelt jelentősége van az oldaliság tanításának. Kiscsoportban nagymozgások végzése közben érzékelniük kellett a tér kiterjedését, tapasztalatokat szereztek különböző irányú elmozdulásokról. Középső csoportban egyre bővül a tér érzékelése. A gyermekek az irányváltásokat már képesek korrigálni a menetirányban történő járások, futások közben. A le- és felugrásokat, támaszugrásokat a mélyugrással és távolugrással gazdagítjuk. A gyermekek terhelhetősége nagyobb, állóképességük, gyorsaságuk jobban fejlődik. Elsajátítják a biztonságos mozgáshoz szükséges szabályokat, megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni (a játékokban versenyjátékokat is játszanak, amellyel a közösségi érzésüket fejlesztjük és segítjük az önfegyelmező és figyelmük megerősödését).

Az 5-6-7 éves korban a gyermekek mozgása egyre összetettebbé válik. Az egyre finomabb, apró mozdulatok elvégzése segíti a nagymozgások tökéletesítését. Új feladatként jelentkezik a finommozgás fejlesztése. Ez nagyon lényeges fejlesztési terület, mivel a finommozgások összerendezettsége az írás megtanulásának elengedhetetlen feltétele. Gyakrabban tervezünk

kisebb testrészekkel való mozgásokat. A különböző eszközök fogása, tartása, támaszgyakorlatok elősegítik a kéz fogóizmainak erősödését. Erre a célra különböző méretű labdák, szalagok, botok jól használhatók. Járásuk, mászásuk, futásuk ritmusosabb lesz, egyensúlyukat többnyire megtalálják. Ebben a korban az észlelés, alaklátás, formaállandóság fejlesztésére helyezük a fő hangsúlyt. Az irányított mozgásos tevékenység során a futás feladataiban megjelenik a tempóváltásos futás. A futó- és fogójátékok szabályai bonyolultabbak lesznek, sor- és váltóversenyekkel egészülnek ki. Néhány lépés nekifutással gyakorolják a magas és távolugrást. A labdagyakorlatoknál megjelenik az alsó-felső dobás célzással, a labdavezetés. A játékokban versenyjátékokat is játszanak, amelyek a közösségi érzésüket fejlesztik és segíti az önfegyelmük, figyelmük erősödését.

Sikerkritériumok:

- ☺ A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- ☺ Mozgás közben tudnak irányt változtatni, jobbra, balra, hátra fordulatot tenni az irányok megnevezésével.
- ☺ Kialakul testsémájuk, oldalságuk.
- ☺ Tudnak ütemtartással járni, alapvető gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
- ☺ Kialakul nagymozgásuk, finommozgásuk.
egyensúlyészlelésük, összerendezett mozgásuk kialakul.
- ☺ Fejlett a tér, idő, és tájékozódó képességük.
- ☺ Követik és betartják az ismert szabályokat, kialakult egészséges versenyszellemük.
- ☺ Önfegyelmük és figyelmük erősödik.
- ☺ Ismerjék a vezényszavakat.

10.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Célja:

Az életkornak megfelelő élménynyújtás, a gyermek ráébresztése saját zenei produkciójának örömére, a népi hagyományokhoz kapcsolódó dalok és játékok megismertetése, ezek beépítése a mindennapokba, így biztosítva a folytonosságot és a továbbélést.

Feladata:

- A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei ízlés formálása, esztétikai fogékonyságának alakítása a zene eszközeivel.
- A gyermek zenei képességeinek, nyelvi képességeinek, hallásának, ritmusérzékének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, és zenei készségfejlesztő játékokkal.
- Művészeti értékű népzenei és kortárs művészeti alkotások megismertetése.
- Multikulturális tartalmak beépülése a csoportok életébe.
- A zene, mint élmény megélése.
- A különböző gyermekjátékok játszása során a tér- irányérzék, a nagy- és finommozgás, és a testséma tudat fejlesztése.
- Hagyományaink továbbélésének biztosítása, az óvodában is játszható énekes népszokások válogatása: szüreti multság, pásztorjáték, farsang, Lucázás, kiszézés, pünkösddőlés, lakodalmas.
- A néptánc egyszerű lépéseinek megismertetése, harmonikus szép mozgás ritmikus esztétikus táncmozdulatok kialakítása.
- Hazaszeretet megalapozása, szülőföldhöz való kötődés elmélyítése.

Hallásfejlesztés:

- Magasabb, mélyebb megkülönböztetése.
- Halk, hangos különbségének megmutatása.
- Tempó és hangerő összekapcsolása: halk-gyors, halk-lassú, hangos-lassú, hangos-gyors.
- Dallamfelismerés jellegzetes kezdő motívumról.
- Dallambújtatás.
- Különböző hangszínek megfigyelése, tárgyak, ütő- és dallamjátszó hangszerek, természet hangjainak felismerése.
- Kérdés-felelet kitalált dallammal és szöveggel.

Ritmusfejlesztés:

- Egyenletes lüktetés.
- Ütőhangszerek megszólaltatása.
- Ritmusmotívumok improvizálása.

- Dalok, mondókák ritmusának hangoztatása belső hallás alapján.
- Gyors, lassú tempó megnevezése dalon, ill. mondókán belüli tempótartással és váltással.
- Ritmusvisszhang.
- Változatos térformák kialakítása, játékos táncmozdulatok együttes végzése.
- Záró lépés előre, hátra, oldalt, egyedül és párosával, forgás váltott kézzel,
- lépésdobbantással, koppantás, sarokemelés, sarokkoppantás láb előtt.

A 3-4 éves gyermekekkel megismertetünk 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 6-8 énekes játékot. Ebben a korban gyakran játszunk ölbeli játékokat, játék közben megismertetjük az alapfogalmakat és bemutatjuk a halk-hangos beszéd mondóka közti különbséget. Megfigyeljük a csendet, a környezet hangjait, a hangszíneket. Különböző mozdulatokkal érzékeltetjük az egyenletes lüktetése, felkeltjük a gyermekek érdeklődését a zenehallgatás iránt, lehetőleg énekes zenei élményt biztosítunk. Különböző tevékenységekhez kapcsoljuk a zenehallgatás élményt.

A 4-5 éves gyermekekkel megismertetünk 4-5 mondókát, 10-15 gyermekjátékot, ismételtetjük a korábban tanult dalokat. A körjátékok közül már nehezebbeket is válogatunk, pl. szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító játékok. Lehetőséget biztosítunk az önálló éneklésre és kisebb csoportokban a halk-hangos és magas-mély hangok közti különbség gyakorlására. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden nap zenei élményhez jussanak.

Az 5-6-7 éves gyerekekkel megismertetünk 4-7 mondókát, 15-20 énekes játékot és 3-4 alkalomhoz illő műdalt. Ebben a korban már bonyolultabb játékokat választunk, mint pl. párcserék, kapus, hidas, sorgyarapító-fogyó játékok. Megismertetünk egyszerű táncos lépéseket. Egyre több lehetőséget biztosítunk az egyéni éneklésre, ahol gyakorolhatják a tiszta éneklést.

A zenei nevelést, zenei képességfejlesztést, énekes játékokat kötött jelleggel, mikro csoportos formában tartjuk, ahol a gyermek egyéni képességeit figyelembe véve tudjuk fejlesztő munkánkat végezni. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének. A zenehallgatást különböző tevékenységekhez kapcsoljuk.

Sikerkritériumok:

- ☺ A gyermekek ismernek kb. 10-15 mondókát, 15-20 különböző hangkészletű és szövegű népi gyermekjátékdalt, alkalmi dalt, műdalt.
- ☺ A gyermekek egyedül is tudnak énekelni.
- ☺ Élvezettel játszanak énekes játékokat.
- ☺ Alkalmanként kezdeményezik a dalolást, mondókázást.
- ☺ Ismerik a zenei fogalom párokat (magas-mély, gyors-lassú, halk-hangos) megszólaltatják ezeket.
- ☺ Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- ☺ Végighallgatnak élményt adó zenei alkotásokat.
- ☺ Ismerik és megkülönböztetik környezetük hangjait, zörejeit.
- ☺ Ismerik a népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, dalos játékokat, rigmusokat.
- ☺ Tudjanak egyszerű tánclépéseket.

10.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka az ábrázolás különböző fajtái, óvodai nevelés egészét áthatja. Az ábrázoló tevékenység ugyanúgy alaptevékenysége a gyermeknek, mint a játék. A tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé a gyermek számára. E folyamatban a felnőtt feladata a gyermeket segíteni a pontosabb vizuális tevékenységben.

Célja:

- A környezet esztétikumának észre vétetésével, a vizuális memória fejlesztésével, a különböző manipulációs megjelenítések örömeinek biztosítása a finommozgás fejlesztése.
- A gyermek tér, forma, szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük kialakítása.
- A gyermekek egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi, plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatni.
- A helyes ceruzafogás kialakítása.

Feladata:

- A gyermeki alkotótevékenység feltételeinek megteremtése.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Megismertetni a gyermeket a helyes eszközhasználat, különböző anyagok, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Megfelelő légkör, hely, idő, valamint megfelelő mennyiségű és minőségű eszköz álljon rendelkezésre. Az eszközöknek állandó, mindenki által elérhető helye legyen.
- Az udvaron történő alkotás lehetőségének megteremtése.

Tartalma:

Az alkotás öröme sikerélményhez vezet, és ennek következtében erősödik önbizalmuk és a gondos feladatvégzésre irányuló akaratuk. A gyermekek alkotásaiban megjelennek az irodalmi élmények, az ünnepek, az évszakok változásai, a természet szépsége, a körülöttük lévő világ tárgyai, eseményei.

Az óvodába kerülő gyermek ábrázolása már **3-4 éves** korban beépül játékukba. Az óvónő feladata a szokások, szabályok rögzítése, a technika használatának pontos megtanítása, figyelemmel kísérése. A gyerekek megismerkednek a különböző technikákkal: festés, rajzolás, mintázás, ragasztás, nyomatkészítés, kréta-ollóhasználat. Nagyobb felületek mázoló ecsettel, ecsetnyomokkal. A tevékenység folyamán ismerkednek a színekkel. A szabadon firkálgató, mázó, gyurkálgató gyerekekkel együtt éljük át a felfedezés, alkotás, a színek és formák adta örömet, esztétikai élményt. A szülőket is arra biztatjuk, hogy adjanak minél több lehetőséget az otthoni ábrázolásra.

A 4-5 éves gyermeknél a manuális tevékenység továbbra is természetes módon épül be a gyermek játékába. Az eszközök téra bővül, az apró dobozok, textilek, kavicsok, természetes anyagok felhasználásával. Ebben a korban már megjelenik a szándékos képalakító tevékenység, melyet újabb technikák megismerésével fejlesztünk. Rajzaikban megjelenik az emberábrázolás, sajátos elképzelés után különböző cselekvéseket mesék jelentetnek meg. Festésnél bátran használják a színeket, érzelmek, élmények, képzelet alapján. Plasztikai

munkájukat jellemzi a formák tagolása, főbb részformák érzékeltetése. Csoportos séták, kirándulások alkalmával összegyűjtött természeti tárgyakat, terméseket, leveleket, ágakat, kavicsokat, sokrétűen felhasználják a mintázás során.

Az 5-6-7 éves gyermekek tevékenységi formái, eszközei, technikái azonosak az előző korcsoportéval. A fejlődés a részletgazdagságban, kompozíciókészítésben, a készítés tervszerűségében fedezhető fel. Egyre gyakoribb az együttes alkotás, témáikban megjelenítik saját élményeiket mesékről, ünnepekről, különböző eseményekről. Ebben a korban gazdagítjuk a technikai megoldásokat: papírhajtogatás, tépés, fonás, varrás.

A vizuális tevékenységet általában mikrocsoportos, kötetlen formában tervezzük. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre 5-6 gyermekkel foglalkozunk.

Sikerkritériumok:

- ☺ A gyerekek ismereteik, gondolataik, élményeik kifejezésére bátran használják az ábrázolás eszközeit.
- ☺ Képalakításban egyéni módon jelenítik meg élményeiket.
- ☺ Örömmel, saját kezdeményezésükre ábrázolnak.
- ☺ Alkotásaikban a jellemző jegyek, formák hangsúlyozottak.
- ☺ Emberábrázolásban a részformák bemutatásán túl esetleg egyszerű mozgásokat is megjelenítenek.
- ☺ Az eszközöket helyesen használják, rendelkeznek a helyes ceruzafogással.
- ☺ Részt vesznek a tér rendezésében.
- ☺ Véleményt nyilvánítanak saját és mások munkájáról.
- ☺ Környezetükben nyitottak, igényesek a szép iránt.
- ☺ Kialakult finommozgásuk.

10.6. VERSELÉS, MESÉLÉS

Célja:

- A gyermekek érzelmi, értelmi és etikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a csodákkal teli élmények megismertetésével, a versek zeneiségével, a rímek csengésével.
- Az életkori sajátosságuknak megfelelő igényesen kiválogatott népi és klasszikus, a kortárs irodalmi művek élményszerű megismertetése.

Feladata:

- Az óvónő keltse fel és mélyítse el a gyermekek irodalom iránti érdeklődését, fejlessze a gyermek erkölcsi érzelmeit, esztétikai fogékonyságát.
- Az irodalmi anyag mindenkori helyzethez illő összeválogatása, az irodalmi művek élményszerű tolmácsolása, a mindennapos mesélés feltételeinek megteremtése, alkalomteremtés mondókázásra, verselésre, a gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatizálással, bábozással.
- Az irodalmi élmény befogadásához szükséges „szertartás” kialakítása.
- A szülők figyelmét felhívni az élőszóval történő mesélés, verselés fontosságára.

Tartalma:

A jó mese olyan kapcsolatokat, helyzeteket mutat fel a gyerekek számára, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban még nincs mód. A mese a legtágabb értelemben tanít, feltárja a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat. A népi eredetű mesének erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít. Erkölcsi rendszerében a jó és az igaz győz a gonosszal és a hazuggal szemben. A mese oldja a szorongást, amelyet a még ismeretlen világ, a feldolgozatlan indulatok váltanak ki a gyerekből. A mese az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanít.

Az óvodában a népi a klasszikus, és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. A felhasznált irodalmi anyagok összeállítása az óvónő feladata. A mese-vers kezdeményezésének anyaga változatos legyen, gerincét a magyar népmesekincs

megismertetése adja. Csak a művészi értékű irodalmi alkotások biztosítják az esztétikai élmények mélységét. Ezért a mű választásában érvényesüljön a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság.

A legkisebbek 3-4 évesek versanyagát népi mondókákból, rigmusokból és a legismertebb költőink ritmikus zenei hatású verseiből állítjuk össze. Első versélményük az ölbeli játékokhoz kapcsolódik. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatok nagy élményt jelentenek a gyerekeknek, mert a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallgatják. A gyerekek az óvónővel együtt sokszor ismételik az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat.

Olyan meséket választunk, amelynek cselekménye egyszerű, érthető. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására. Arra törekszünk, hogy a mese többszöri meghallgatása után legyenek élvezői a dramatikus feldolgozásnak. Először az óvónők, aztán a gyerekek fokozatos bevonásával próbáljuk megjeleníteni az egyszerű meséket. Rövid jelenetek bemutatásával megismertetjük a bábokat.

A 4-5 éves korú gyerekek mesélés-verselés anyagát a magyar népmesekincsből és a gyermekirodalomból, a nemzetközi meseirodalomból válogatjuk. A mesékben szerepeljenek erdei állatok és egzotikus vidékek állatai, de szerepelhetnek tündérek is. A mesék cselekménye bonyolultabb lehet, egy-két központi cselekményszálra épülhet. Az elbeszélések témája a gyerekek által ismert, hozzájuk közel álló feldolgozás legyen. Ebben a korban a népi mondókák, névcsúfolók, halandzsza szövegű kiolvasók alkotják a tervezett mondókázás anyagát. Mondogassunk vidám, humoros verseket is. Ebben a korban a gyerekek már segítségünkkel megjelenítik a meséket, az átélt élményeket, rögtönöznek bábjátékot.

A 6-7 éves kor a mesehallgatás igazi ideje. A mesék szereplőinek köre bővüljön fantasztikus mesealakokkal, a cselekményszálak többfelé ágazhatnak. Szerepeljenek tréfás mesék és műmesék a gyerekek mesetárában. A gyerekek versanyaga gazdagodjon a különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal. Ismerjenek olyan közmondásokat, találós kérdéseket, amelyeket a környezetükben gyakran hallanak. A kiválasztott versek, mesék erősítsék a környezet megszerettetését, a néphagyomány ápolást, az évszakok szépségét és az ünnepek tartalmát.

Megkönnyíti a mesemondás megszervezését, hangulatának megteremtését, ha állandó mesemondó helyet, és módot (pl: gyertya, párna) alakít ki az óvónő. A mesekönyvvel való első óvodai találkozások kötetlen, kellemes együttléttel kapcsolódjanak össze. A gyerekek kedvük szerint bármikor kezükbe vehessék a könyveket, a meséléshez megfelelő alkalmak

felismeréséhez és megragadásához álljon készenlétben az óvónő. Ehhez fontos, hogy sok mondókát, verset, mesét tudjon. Az elalvás előtti mesemondás, altatódal, dúdolás nyugtató hatású a gyerekek számára.

A jól szoktatott gyerekekben kialakul a mese, a vers szeretete. Igénylik, izgatottan várják az óvónő meséit. Játékukban megjelenik a mesélés, bábozás, mondókázás, az óvónő utánzása. A versek kapcsolódnak a gyerekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához.

Az óvodai irodalmi élményeket egészítse ki a otthon mesélés, verselés. Felhívjuk a szülők figyelmét az élőszóval történő mesélés, verselés, éneklés milyen előnyös lélektani hatással van a gyerekekre. Javasoljuk, hogy a gyerekeknek otthoni is legyenek képes- és meséskönyveik, és azt rendeltetésszerűen használják. A mesék és a versek által a gyerekek sok új fogalmat ismernek meg. A dramatizálás és a bábjáték biztosítja az újraélést, fejleszti a nyelvi emlékezetet, lehetőséget ad az összefüggő beszéd és a párbeszéd gyakorlására.

Sikerkritériumok:

- ☺ A gyerekek várják, kérik a mesét, maguk is segítenek a mesemondás, hallgatás feltételeinek a megteremtésében.
- ☺ A gyerekek maguk is szívesen mesélnek.
- ☺ Játékidőben kezdeményezik a mesékkal, versekkel bábozást, dramatizálják őket, használják a mese szavait, kifejezéseit.
- ☺ Ismernek 10-14 mondókát, 6-8 verset, 15-20 mesét.
- ☺ Szándékos figyelmük kialakulása lehetővé teszi hosszabb mesék végighallgatását.
- ☺ Mesekönyveket rendeltetésszerűen használják.

10.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka, és munka jellegű tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet növény és állat gondozása) szociális és kognitív készségek képességek,

attitűdök fejlesztésének egyik lényeges színtere. Örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kiaknázását. A munka az óvodás gyermek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét a játék és a munkatevékenység. A munkatevékenység fejlesztő hatását nem vonhatjuk kétségbe. Fontosnak tartjuk, hogy a munkavégzés ne időszakonkénti, hanem rendszeres, folyamatos tevékenység legyen, ami beépül a mindennapokba. A munka hozzájárul az értelmi képességek fejlődéséhez.

Célja:

A gyermekmunka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Feladata:

- A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése és azok feltételének biztosítása.
- A munka gyermekkel való együttműködés és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.
- A munkára nevelés során a környezet megóvására, védelmére nevelés.
- A munkaeszközök használatának megismertetése
- A gyermekek együttműködésének fejlesztése
-

A munkafajták közül ki kell emelnünk az **önkiszolgálást**, aminek óvodáskor kezdetétől fogva igen nagy a jelentősége. A gyermekek magukkal kapcsolatban minden teendőt (testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása) a lehető legkorábbi időtől kezdve próbáljanak önállóan elvégezni. Hagyjuk, hogy a gyerekek saját képességeik szerint koruktól függetlenül akkor végezzék el az önkiszolgálással kapcsolatos teendőiket, amikor képesek rá és kedvük van.

A 3-4 éves gyermekek az óvónőt figyelve vegyenek részt a növények, állatok gondozásában. Segítsenek a természetes, falevelek összegyűjtésében. A legkisebb óvodásokat is vonjuk be az alkalmoszerű munkába (csoport rendbetétele, átrendezése, játékelrakás, játékok tisztán tartása). Apró feladatokat, megbízásokat szívesen vállaljanak és végezzenek el.

A 4-5 évesek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a naposi munka. A szabályosan ismétlődő mindennapi munkán túl részt vesznek az eszközök kiosztásában, összeszedésében, az öltöző és a mosdó rendjének megőrzésében. Ezeket a munkákat a gyerekek együtt végezzék a felnőttekkel, akik maguk is példával szolgálnak. Segítsenek a kisebbeknek az öltözködésnél. A gyerekek segítsenek a szobanövények locsolásában, szívesen gyűjtsék az élősarok kincseit. Gondoskodjanak madáreledelről és vegyenek részt a madarak gondozásában.

Az 5-6-7 évesek önállóan végzik a naposi munkát. Esztétikusan megterítik az asztalt, étkezések után a szokásrendnek megfelelően minden a helyére tesznek. Felrakják a székeket. Az alkalmoszerű munkákat a gyermekek önkéntes vállalkozás alapján végezzék. A gyakori dicséret, elismerés hatására szívesen vállalnak alkalmoszerű munkát. Segítenek a kicsik öltöztetésében. Az élősarok gondozásában nagyobb önállóságot biztosítunk, ők is ültetnek virágokat, segítséggel gondozzák a kiskertet. A kerti szerszámokat önállóan használják. Ünnepekre apró ajándékokat készítenek szüleiknek, testvéreiknek.

Sikerkritériumok:

- ☺ A gyerekek szeretnek közösen dolgozni.
- ☺ Önállóan, igényesen végzik a naposi teendőket.
- ☺ Vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére.
- ☺ Felismerik a segítségadás lehetőségét.
- ☺ Közreműködnek a növények, állatok gondozásában.
- ☺ Örömmel segítenek társaiknak.
- ☺ Az önkiszolgáló tevékenységeket (testápolás, étkezés, öltözködés) önállóan elvégzik.
- ☺ A környezet rendjére ügyelnek, segítenek annak tisztán tartásában.
- ☺ A környezettudatos viselkedés alapjait elsajátítják (szelektív szemétyűjtés, növény és állatvédelem)

10.8. HAGYOMÁNYAINK, ÜNNEPEINK, JELES NAPJAINK

Célja:

Hagyományok, ünnepek ápolása, kutatása. A népi gyermekjátékok, az ünnepre való készülődések, a közös ünnepek elősegítik az összetartozás érzését.

Feladata:

- Lakóhelyünk szokásainak, kulturális értékeinek összegyűjtése, megőrzése, továbbadása a jövő generáció számára.
- A várakozás, a készülődés fokozza az ünnepekhez fűződő érzelmet, belső tartást ad, s ez által teljesebbé válik gyermekeink személyisége.
- **Óvodánkban az évszakokhoz kapcsolódó ünnepkörök és a jeles napok jelentik az óvodai élet vezérfonalát.**

Őszi témakör:

- Megismerkedünk különböző őszi betakarítási munkákkal: dióverés, szőlőszüret, almászüret, kukoricaszedés, krumpli szedés, zöldség betakarítás
- Takarítási Világnap: Szeptember 27.
- Állatok Világnapja: Október 4.
- Ételkészítési szokások: Almás-lepény sütés, kompótfőzés, töksütés, krumplisütés stb.
- Egészségét: Tök jó nap, Zöldségnap, Gyümölcs nap Mézes péntek

Téli témakör:

- November 25. Katalin nap – cseresznyeág vízbe helyezése
- Advent: Adventi naptárkészítés, Adventi koszorúkészítés, Adventi játszóház
- December 6. Mikulás
- December 13. Lucázás, Luca napi búzaültetés
- Karácsony (ajándékkészítés, karácsonyfádsz készítés, mézeskalácssütés, betlehem készítése, nagycsoportos betlehemezés).
- Farsang (óvoda és csoportszoba feldíszítése, álarckészítés, multság, játszóház a szülőkkel)
- Farsangi fánk sütés.

- Kiszebáb készítése, Rába - parti kirándulás, kiszézés.

Tavaszi témakör:

- Március 25. Vándormadarak visszatérésének ideje.
- A Víz Világnapja: Március 22.
- Húsvét (tojásfestés, fészeképítés, játszóház, locsolkodás).
- A Föld Napja: Április 22.
- Madarak és Fák Napja: Május 10.
- Lakodalmas
- Gyereknapi:(vetélkedők, gyermek műsorok, szalonnasütés).
- Anyák napja.
- Évzáró és ballagás.

Nemzeti ünnepeinkről közösen emlékezünk meg az óvodában, az emlékműnél, valamint a falu rendezvényeken megerősítve ezáltal a gyermekekben a hazaszeretet érzését.(szimbólumok, nemzeti jelképek megismertetése).

Nemzeti ünnepeink:

- Október 23.
- Március 15.
- Június 4

10.9. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka

A hit kialakításához, elmélyítéséhez, szükséges: példa, megtapasztalás, érzelmi biztonság, szerető, elfogadó légkör, összetartozás élménye.

Az óvoda missziós feladatai: a családok bekapcsolása az egyházközség életébe, a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő.

A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét: köszönési mód a plébánosnak: Dicsértessék a Jézus Krisztus!, mindennapos lelki beszélgetés, étkezés előtti és utáni imádság, játék

A liturgikus év eseményei:

- Karácsonyi ünnepkör,
- Húsvéti ünnepkör,
- Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel,
- Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése,
- Imádságok tanulása.

Erkölcsei nevelés: (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények)

Közös élményeket nyújtó tevékenységek, erkölcsi tulajdonságok megalapozása, (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat), biztonságérzet erősítése, (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése. *Ünnepek és megemlékezések*

Feladat:

- az ünneplés jelentőségének megéreztetése,
- az ünneplés megtanítása,
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése,
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből,
- az ünnep előkészítése és lezárása.

Liturgikus év kalendáriuma, eseményei

Ősz:	Tartalma:
Assisi Szent Ferenc	Teremtett világgal való kapcsolatunk
Mindenszentek	
Halottak napja	Emlékezés elhunyt családtagokról.
Szt. Márton	Szent Márton legendájának dramatizálása, a nagylelkűség hangsúlyozása. Szeretel- láng elvitele a templomba szülők, gyerekek, pedagógusok együtt.
Szent Erzsébet	Jószívűség, ajándékozás
Advent	Adventi előkészületek - Adventi koszorú és naptár készítése

<p>Tél: Szt. Miklós</p> <p>Karácsony - Jézus születésének örömhíre</p> <p>Vízkereszt</p> <p>Gyertyaszentelő Boldogasszony Ünnepe Szent Balázs püspök Hamvazószerda</p>	<p>Tartalma</p> <p>Miklós püspök fogadása a csoportokban. Szent Miklós püspök életének felelevenítése</p> <p>Gyermekek által játszott pásztorjáték. Templomi betlehem megtekintése (éneklés, imádkozás).</p> <p>.A három királyok látogatása a gyermek Jézusnál Óvoda csoportszobáinak megáldása</p> <p>Gyertyaszentelés és Balázs-áldás – Szabolcs atya</p> <p>Nagyböjt kezdete - Hamvaszkodás</p>
<p>Tavaszi: Virágvasárnap</p> <p>Nagyhét Húsvét</p> <p>Anyák napja</p> <p>Pünkösd</p>	<p>Tartalma</p> <p>A Jeruzsálemi bevonulás történetének megismerése</p> <p>Keresztút a templomban</p> <p>Húsvéti ünnepkör megismerése az életkornak megfelelően.</p> <p>Szent Annára, Mária Édesanyjára, Égi nagymamánkra, Óvodánk védőszentjére emlékezünk</p> <p>Kirándulás a Szent Anna kápolnához</p> <p>A Szentlélek eljövételének ünnepe</p>
<p>Dramatikus játékok Egyházi dalok, zeneművek Bibliai történetek</p>	

11. AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyerekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Programunkban a kitűzött sikerkritériumok az optimumot tartalmazzák. A sikerkritériumok részletesen megtalálhatóak az egyes fejezetek végén.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

- Testi érettség.
- Lelki érettség.
- Szociális érettség.

A testileg egészségesen fejlett gyermek 6 éves korra eljut az első alakváltozáshoz. A zömök, kerekded formákat egyre inkább felváltja az un. iskolás testforma. A végtagok kissé megnyúlnak, a test tagoltabb, a testarányok harmonikusabbá válnak.

A testi fejlettség nemcsak a súlyt, a magasságot jelenti, hanem a csontrendszer, izomrendszer, keringési rendszer életkornak megfelelő fejlettségét is. Az idegrendszer serkentési és gátlási folyamatai egyre inkább egyensúlyba kerülnek.

Az ép érzékszervek is fontos tényezői a biológiai érettségnek.

A lelkileg egészséges gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek, érzékelése, észlelése tovább differenciálódik (téri észlelés, vizuális- és téri tájékozottság, a térbeli mozgásfejlettség, testséma kialakulása).

Az óvodáskor végére a gyerekek szociálisan is éretté válnak az iskolára.

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelés célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelésű igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekkel szemben.

A TANKÖTELEZETTSÉG HALASZTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanköteles kort elérő gyermek további egy évi óvodában maradását az Oktatási Hivatal engedélyezi. Az Oktatási Hivatal adhat engedélyt arra, hogy egy gyermek a hatodik életévének betöltése előtt kezdhesse meg a tankötelezettség teljesítését. a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 45 § -a alapján. A kérelmet a szülő nyújthatja be minden év Januárjában.

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítjuk az iskolakezdesre felkészítő óvodai foglalkozásokat.

Fejlesztőpedagógus, logopédus, szükség szerint pszichológus, a szakszolgálat szakembereinek segítségével, heti rendszerességgel.

12. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

A keresztény értékrenden alapuló közösségépítés, a gyermekek harmonikus körülmények közötti nevelése

A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

12.1. ÓVODA-CSALÁD KAPCSOLATA

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül.

Az óvoda folyamatos együttműködése a szülőkkel a gyermekek harmonikus fejlődésének feltétele. Az együttműködés az egyenrangú nevelőtársi viszonyban, jó partnerkapcsolat kialakításában fontos feladat. Kölcsönös bizalommal és tisztelettel nevelünk és segítjük a szülőt abban, hogy az óvodában megalapozott fejlesztési eljárásokat a családi ház átvegye, folytathassa. A szülő kéréseit bizalmasan kezeljük kizárólag a gyermek fejlesztése érdekében.

Fontosnak tartjuk a hiteles tájékoztatást, problémaérzékenységet, a tapintatot és előremutató segítséget.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Kapcsolattartás formái:

- Játzóházak.
- Szülői értekezleteken az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat megbeszéljük.
- Fogadóóra.
- Összevont szülői értekezlet keretében egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai, logopédiai szakemberek bevonásával előadásokat szervezünk.
- Naponkénti rövid beszélgetés a szülővel, rövid tájékoztatás a gyermekével történt napi lényeges eseményekről.
- Esetenkénti családlátogatások alkalmával ismerkedünk a családdal, a nevelési szokásokkal.
- Közös ünnepek, kirándulások, nyílt napok, kulturális rendezvények lehetőséget teremtenek az óvoda és a család közti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének jobb megismerésére, nevelési elveink közelítésére.
- Közös szentmisén, templomi szertartásokon való részvétel,

HH - s és HHH gyermek szüleivel való kapcsolattartás, együttműködés tartalma:

- Személyes kapcsolattartás minden szülővel, családlátogatás, egyéni beszélgetések, fogadóóra.
- A gyermekek egyénre szabott befogadásának biztosítása.
- Rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
- Az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése.
- A gyermekek alkotásainak megmutatása, elemzése.
- Szülői részvétel lehetőségeinek biztosítása a foglalkozásokon.
- A családok szokásainak értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása

- Szülői közösségek kialakítása, SZM tag választása.

Közös programok:

- Játszóház. (beiratkozás, karácsony, farsang, Anyák Napja, húsvét)
- Előadások
- Szt. Márton Nap
- Karácsony a nagycsoportban (betlehemes játék)
- Óvodai nyíltnap
- Gyermeknap
- Anyák-napja
- Évzáró – Ballagás
- Kirándulások
- Nagyok búcsúpartija

A hatékony együttműködést segíti, ha a szülő:

- Megismeri óvodánk pedagógiai programját.
- Megismeri nevelési elveinket.
- Folyamatosan tájékoztatást kap az óvodában folyó munkáról.
- Ha betekintést nyerhet óvodánk életébe.
- Véleményt nyilváníthat az óvodai életet érintő kérdésekben.
- Részt vehet a közös óvodai programok szervezésében.

Az óvoda-család kapcsolatát erősíthetjük:

- A kapcsolat kezdeményezésével.
- Őszinte érdeklődéssel a gyermek iránt.
- A kapott információk diszkrét kezelésével.
- A szülők nevelési elveinek tiszteletben tartásával.
- Reális tájékoztatással a gyermek fejlődéséről.

12.2.. KAPCSOLATTARTÁS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

(Az érvényes SZMSZ és Munkaterv tartalmazza)

Célunk, hogy az intézmények segítsék egymás munkáját gyakorlati tapasztalatok átadásával. Konzultációk, továbbképzések gyakorlati bemutatók alkalmával. Hospitálásra épülő együttműködés más intézményekkel.

- Szakmai, kulturális, sport és egyéb jellegű
- Rendezvények, versenyek, szolgáltatások

12.3. ÓVODA-ISKOLA KAPCSOLATA

Arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően úgy neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek. Fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő mentesebbé tegyük. Ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő és megtartó kapcsolatra törekszünk.

Az együttműködés formái:

- Kapcsolattartás az iskolai nevelőkkel, érdeklődés egymás munkája iránt, helyi óvodai nevelési programunk megismertetése a nevelőkkel.
- Kölcsönös látogatások, tapasztalatgyűjtések: az első osztályosokat meglátogatjuk tanév elején az iskolában.
- Az első osztályos tanítók a nagycsoportosokat látogatják meg az óvodában.
- Szakmai tanácskozások pszichológiai-pedagógiai témákban, melyek segíthetik az óvoda-iskola átmenet zökkenőmentes megvalósulását (magatartás, személyiségzavarok, nehezen kezelhető gyermek problematikája, a gyermeki másság kezelése).
- Szülői értekezleteinken való részvétel.
- Gyermekek látogatása az iskolában, ismerkedés az iskolai környezettel.
- A HH - s és HHH gyermekek kudarcmentes iskolakezdése érdekében a gyermekek megismerik leendő nevelőiket.

- Közös óvoda-iskola átmenetet segítő programok kidolgozása a HHH gyermekek óvoda iskola átmenetének zökkenőmentes biztosítása érdekében: hospitálások évente két alkalommal, közös programok éves munkaterv szerint, DIFER mérés 8 éves korig.
- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében: az iskolakezdés kontrollálása, értékelő megbeszélés.
- Közös programok-Mikulás, iskolás gyermekek színházi előadása

12.4. KAPCSOLATTARTÁS KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKKEL

Színház, könyvtár, múzeum, közösségi ház, rendezvényeit a gyermekek érdeklődését és életkori sajátosságait figyelembe véve látogathatják csoportosan, pedagógus vezetésével.

12.5. EGYÉB KAPCSOLATAINK

(Az érvényes SZMSZ és Munkaterv tartalmazza)

- **Győri Egyházmegyei KESZ**
- Katolikus Pedagógiai Intézet,
- Polgármesteri Hivatal Szany
- Arany János Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Központ és Nevelési Tanácsadó Csorna
- Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat (Logopédia, Gyógytestnevelés, fejlesztő felkészítés Korai fejlesztés a rászoruló gyermekek részére).
- Győr-Moson–Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhely Intézménye Győr
- Oktatási Hivatal Budapest
- POK Győr
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat: családok mentális, szociális segítése, segítségnyújtás, a családok és a szakszolgálatok közötti közvetítés, jelzőrendszer folyamatos működtetése, karitatív tevékenység.
- Szany Roma Nemzetiségi Önkormányzat: az IPR óvodai működtetésének segítése, konzultációk, közös programok.
- Községünkben található gazdasági társaságok (ÁFÉSZ, INTERFA Bútoripari Kft., DÓZSA Mezőgazdasági ZRT, stb.).
- Civil szervezetek, Egyesületek.
- Tágabb kapcsolatot tartunk az Egyházmegye és az ország katolikus óvodáival.

- Kapcsolat a Plébánia egyházközségével.
- Az egyházközség lelkipásztora kapcsolatot tart az óvodával, pedagógusokkal, munkatársakkal, gyermekekkel közvetlenül, a gyermekek által a családokkal.

12.6. FENNTARTÓVAL VALÓ KAPCSOLAT

(Az érvényes SZMSZ és Munkaterv tartalmazza)

- **Győr Egyházmegyei KESZ**
- Működési feltételeink biztosítása.

12.7. EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEKKEL VALÓ KAPCSOLAT

/Háziorvos, Védőnő, Fogorvos/

(Az érvényes SZMSZ és Munkaterv tartalmazza)

- Alkalmankénti esetmegbeszélések.
- Tájékoztató előadások szervezése a szülőknek.
- Évente orvosi vizsgálat minden korcsoportban.
- Tanköteles korban lévő gyermekek részére iskola alkalmassági vizsgálat.
- Hallás- és látásvizsgálat.
- Fogászati szűrővizsgálat.
- Rendszeres tisztasági vizsgálat (Védőnő).
- Szükség szerint a HH és HHH gyermekek körében szakorvosi (fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia) vizsgálatának kezdeményezése, megszervezése.

13. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI FELADATAINK

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

13.1 Különleges bánásmódot igénylő gyermek nevelése

13.1.1.Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

13.1.2.Beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

13.1.3.Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

13.2 Gyermekvédelmi munka

13.1. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

13.1.1 Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése

Sajátos nevelésű gyermekek integrált nevelése:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve határozza meg az óvoda feladatát e területen.

Az integrált nevelés célja:

- Biztonságos óvodai környezet.
- Esélyegyenlőség biztosítása.

Alapelvünk:

- A gyermek joga, hogy állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásba részesüljön.
- A gyermek, mindenek felett álló érdeke, hogy minden segítséget megkapjon a fejlődéséhez.
- Befogadó csoportlétkör kialakítása.
- Az SNI gyermek a többi gyermekkel párhuzamosan fejleszhető.
- A fejlesztéseket mindig komplex vizsgálati diagnózisra kell építeni

A SNI gyermekek befogadásával kapcsolatos alapelvünk és hitvallásunk,

hogy a korai segítségnyújtás nem jelenthet korai szelekciót, a korai diagnosztizálás nem jelenthet címkét, hanem az egyéni állapot megismerését, az esélyek diagnosztizálását. Ennek a célja, a megfelelő időben és a megfelelő módon biztosított korai nevelés.

Intézményünk nyitott, befogadó, elfogadó, szeretetteljes, élményeket nyújtó környezet, ahol szabadon, játékosan, örömmel tevékenykedhetnek a gyermekek, akiket olyannak szeretünk, amilyenek és úgy segítjük őket, hogy önmaguk lehessenek.

Befogadó intézményként a szülőkkel együttműködve, biztonságos környezetben együtt neveljük a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, a tanulási, magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő, a kiemelkedő képességű és a többségi gyermekeket.

Intézményünk az alábbi SNI gyermekek együttnevelését, befogadását támogatja:

- Értelmi fogyatékos (enyhe)
- Beszéd fogyatékos
- Egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem, magatartás-szabályozási zavar) küzdő.

- Autizmus spektrum zavarral küzdő
- Hallási fogyatékos (nagyothalló)
- Látási fogyatékos (gyengén látó)
- Mozgásszervi fogyatékos

Megjegyzés: amennyiben az SNI - s gyermek megfelelő integrációja akadályba ütközik, az intézmény kéri a gyermek felülvizsgálatát.

A megvalósítás feltételrendszere:

- **Személyi feltételek biztosítása:**

Az együttnevelésben részt vevő szereplők: a család, a gyermek, a gyermekközösség, az óvodapedagógus, a gyógypedagógus, a nevelőtestület.

A pedagógiai szakszolgálaton keresztüli szakpedagógus foglalkoztatása, a szakvéleményben megfogalmazottaknak megfelelően.

A fejlesztőpedagógus segítséget nyújt az adott csoportban dolgozóknak.

A befogadó környezet megteremtése során rendszeresen konzultálunk külső szakemberekkel.

- **A csoportszervezés elvei:**

Inkluzív nevelési formában csoportonként maximum két olyan kisgyermek fogadása, aki 2 főnek számít.

A szocializáció segítse a játék, és a többi óvodai tevékenységen keresztül.

Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, a gyermek együttnevelésében részt vevő szakemberekkel.

A kontrollvizsgálatokat figyelemmel kísérjük, a fejlődést értékelő konzultációt félévente tartunk. A gyermek után-követése: fél évig

- **A szükséges tárgyi feltételek biztosítása:**

Szakember által javasolt speciális fejlesztőeszközök és a mindennapi tevékenységet segítő eszközök biztosítása.

Fejlesztőszoba, logopédiai szoba, tornaszoba, fejlesztőprogramok, feladatlapok biztosítása.

Szakkönyvek, szakirodalom beszerzése.

- **Habilitációs, rehabilitációs tevékenységek:**

A hátrányok csökkentése. A gyakoriságát, a módszerét a szakember konkretizálja az adott gyermekre, melyet a munkaterv tartalmaz.

- **Fejlesztő foglalkozások, támogató tevékenységek:**
Kognitív és szociális képességek és készségek fejlesztése. A gyakoriságát, a módszerét a szakember határozza meg, és dokumentálja.
- **Szülői értekezlet, szülői fórum:**
Befogadó környezet kialakítása. Társadalmi érzékenységet, integrációt támogató találkozók biztosítása.
- **Családkonzultáció:**
SNI gyermek szüleivel való együttműködés, kooperáció erősítése.
- **Továbbképzések:**
Nyitottabbá és alkalmasabbá tenni a nevelőtestületet az együttnevelésre. A segítő és támogató kommunikációs technikák, konfliktus-megoldási technikák elsajátítása.
- **Szakmai támogatás, szakmai konzultáció, eszmegbeszélés az óvodán belül:**
Segítségnyújtás a befogadó pedagógiai környezet kialakításában. Tanácsadói támogatás megszervezése. Szakmai támogatás, konzultáció a külső partnerekkel.
- **Tervezés:**
Minden SNI gyermek fejlesztése szakember bevonásával történik. A fejlesztési tervet az óvónő és a szakember együttesen készítik el.
- **A fejlődés követése:**
Félévente a gyermek fejlődését áttekintjük. Közös a szülő, a szakpedagógus és az óvodapedagógus.
- **Beiskolázás:**
SNI gyermek beiskolázása szakértői vélemény alapján történik.

Dokumentációs kötelezettség

SNI gyerekekkel érkező dokumentumok:

- Szülői dokumentumok: Az egészségügyi ellátás dokumentumai, szakvélemények, szakértői vélemények.
- Pszichológiai és pedagógiai státusz dokumentumai: Szakértői vélemények, szakértői javaslatok száma, irattári száma.

SNI gyerekekkel kapcsolatos tanügyi dokumentumok:

- Egyéni fejlődési napló.
- Tanév végi értékelés.
- Jogszabályi előírások.

Szakmai dokumentumok:

- Alapító Okirat. SZMSZ.
- Helyi Pedagógiai Program.
- Gyermekvédelmi dokumentumok

SNI gyerekek fejlődésével, készség és képességfejlesztésével összefüggő dokumentumok:

- A lehetséges fejlesztési eljárások, terápiák bemutatása.
- Folyamatdiagnosztika.
- Egyéni fejlesztési terv.
- Pedagógiai vélemények. Vonatkozó jogszabályok, szakszavak gyűjteménye.

SNI gyerekek integrálásának pedagógiai folyamata:

- Az eltérő gyermek szakértői vizsgálatának előkészítése.
- A gyermek szüleinek tájékoztatása az őket megillető jogokról.
- SNI gyermek kontrollvizsgálatának figyelemmel kísérése.
- A szakértői véleményben meghatározott szakirányú végzettségű pedagógus foglalkoztatása.
- A gyermek óvodai fejlesztési tervének elkészítése.
- A rehabilitációs foglalkozások megszervezése.
- A fejlesztő foglalkozások megszervezése (heti 1-2 alkalom / 30perc).

Kiemelt figyelemmel a gyerekek bevonására az alábbi területeken:

- Játék tevékenységek.
- Játékban megvalósuló tanulás.
- Egyéb tevékenység-formák.
- SNI gyermekek társas kapcsolata

A gyermeki fejlődés nyomon követésének szakaszai:

- Óvodával való ismerkedés.
- A fejlődés nyomon követése: féléves időkeretben.
- A fejlődés áttekintése 5 éves korban.
- Beiskolázás 6-7 éves korban, szakértői vélemény alapján.

- Után követés.

Tájékozódás a szülőtől:

- Ismeri-e az Óvoda Pedagógiai Programját?
- Kapott-e segítséget az óvodába lépéskor?
- Hogyan érezték magukat az első napokban, a csoportban?
- Volt-e zavaró körülmény a megismerkedési szakaszban?
- Elegendő volt-e a tájékoztatás, és kapott-e segítséget a beilleszkedéshez?
- Jól érzi-e magát a gyermeke az óvodában, beszél- az élményeiről?

A fejlesztési tervet a szakmai megállapításoknak megfelelően módosítja

13.1.2.BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

Beilleszkedési tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít. Társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd. Közösségbe való beilleszkedése személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelésű igényűnek.

Beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermek:

- Az, aki az óvodai élet szabályaihoz nehezen alkalmazkodik, nehezen kapcsolódik be a közös tevékenységekbe és csak azzal szeret foglalkozni, ami őt érdekli, félő, hogy kevesebb tapasztalatra, tudásra tesz szert az óvodában, mint a társai.
- Gyakran keveredik konfliktusba a társaival, így kevés barátja lehet.
- A probléma megoldásában a család részvételére és a pszichológus irányítására egyaránt számítunk.

Magatartási nehézség:

- Olyan viselkedési probléma, amely mögött szorongás, félelem, érzelmi fejlődési zavar, aktivitásbeli gond állhat.
- Egyes gyermekeknél alvászavar, evészavar, bevizelés, dühkitörés figyelemzavar formájában, túlmozgásban jelenik meg.

Pszichológiai megsegítésre van szüksége a gyermeknek, a családjának, hogy az

iskolakezddésre csökkenjenek, megszűnjenek a problémák.

Tanulási problémák:

- Tanulási zavar tünetei:
Beszédfejlődés zavara, az egyes tevékenységek eredménytelensége.
- Tanulási akadályozottság:
Kognitív funkciók, beszéd lassúbb fejlődése szociális beilleszkedés problémái.
- Tanulási gyengeség:
Nehézség: részképesség zavar, mely fejlődéspedagógiai, logopédiai vizsgálatokkal állapítható meg, és fejlesztő foglalkozásokkal jól korrigálható.

Megelőzés, segítség:

A lehetséges beavatkozásnak mindig a hiányzó készségek fejlesztését kell megcéloznia, az óvodában pl.:

- a figyelem,
- a formaészlelés,
- a testséma kialakításának folyamata,
- kognitív képességek,
- logikus gondolkodás,
- ok-okozati összefüggések megláttatása.

A megfelelő motiváció, a környezet inspiráló hatása, a gyakorlási lehetőségek kedvezőek a gyermekek fejlesztése szempontjából.

13.1.3.KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEKEK NEVELÉSE

Cél:

„Tehetség ígéreték” gondozása.

Feladatok:

- Támogató és szakszerű környezet megteremtése, amelyben a tehetség-ígéreték minél korábban felfedezhetők, és kiemelkedő képességeik továbbfejlesztése biztosított.
- A tehetség ígéreték erős oldalának fejlesztése.

- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése.
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.
- Feltöltődés, pihenés, elvonulás lehetőségének biztosítása.

Tartalma:

- Integráló tehetséggondozás, mely a „tehetségigéretnek” egész személyiségének komplex fejlesztésére irányul.
- Műhelyfoglalkozások vezetése (népi játék, néptánc), mely a „tehetségigéretnek” speciális érdeklődésére épít, speciális többlet nyújtásával a gyermekek képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelően.
- A többségen belül a differenciálás eszközzel a tehetség fejlesztésének segítése (ábrázolás-kézimunka, verselés-mesélés, ének-zene, matematika, mozgás-testnevelés)

Sikerkritériumok:

- ☺ Toleráns, elfogadó környezet biztosítja a mások elfogadását, tiszteletben tartását.
- ☺ Az észlelésük pontos, valóság-hű.
- ☺ Kialakult a figyelemösszpontosításra való képesség (szándékos figyelem).
- ☺ A képzeleti működés közelít a valósághoz.
- ☺ Megjelenik a reprodukív emlékezet.
- ☺ Jellemző a problémamegoldó és kreatív gondolkodás.
- ☺ Az óvodáskorra jellemző cselekvő gondolkodást lassan felváltja a kialakuló fogalmi gondolkodás.
- ☺ Örömmel vesznek részt a speciális foglalkozásokon.
- ☺ A bemeneti fejlettséghez képest kimutatható a fejlődés.

13.2. GYERMEKVÉDELMI MUNKA

Óvodánkban a gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógus kötelessége, és az integrációs program működtetése miatt fontos feladata.

Az óvoda gyermekvédelmi programjának feladata:

- A gyermekek védelme.
- A gyermek fejlődését segítő környezet kialakítása.
- Veszélyeztettség megelőzése, megszüntetése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, tehetséggondozása.
- Migráns gyermekek nevelése során biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

Céja:

Minden egyes gyermek emberi méltóságának tiszteletben tartása, életkorának megfelelő személyiségfejlesztés, felzárkóztató programok, szociális, egészségügyi, nevelési hiányosságok megszüntetése, a család segítése, a családdal való együttműködés a gyermek megfelelő fejlődése érdekében.

Hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

Hátrányos helyzetű gyermek: Az, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. Mindkét szülő alacsony iskolai végzettségű, alacsony foglalkoztatású, félkomfortos, vagy komfort nélküli lakásban élnek. A fent felsoroltak közül kettő fennállása esetén nevezzük a gyermeket hátrányos helyzetűnek.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: A hátrányos helyzetű gyermekek közül az, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. Mindkét szülő alacsony iskolai végzettségű, alacsony foglalkoztatású, félkomfortos, vagy komfort nélküli lakásban élnek, és a nevelésben vett gyermekek. A fent felsoroltak közül három fennállása esetén nevezzük a gyermeket halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Veszélyeztetett gyermek: Olyan állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi, vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A nyilvántartásba vétel szempontjai:

- Súlyos anyagi nehézségek
- Elhanyagoló nevelés
- Testi - lelki bántalmazás
- Tartós betegség

Csoporton belüli prevenció feladatok tervezése:

- Személyes kapcsolat kialakítása.
- A gyermeki- szülői jogok megismertetése a csoportban.
- Rendszeres kapcsolattartás a gyermekek szüleivel.
- Óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezése.
- A családot, gyermeket megillető kedvezményekhez való hozzájutás elősegítése.

Gyermekvédelmi feladatok a nevelőtestületben:

- Gyermekvédelmi esetek feltérképezése.
- Feladatok koordinálása.
- Nyilvántartások vezetése.
- Adatszolgáltatás.
- Környezettanulmány készítése.
- Kapcsolattartás a község gyermekvédelmi felelősével.
- Pedagógiai munkánk koordinálása a gyermekvédelmi esetekben, valamennyi csoportban.
- Legsúlyosabb esetben történik a veszélyeztetett nyilvántartásba vétel.
- Értékelő esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok, rendszeres team munka valamennyi érintett részvételével (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus).
- Egészségügyi szolgáltatóval /orvos, védőnő/ kapcsolattartás, rendszeres vizsgálat.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, szociális hátrányok enyhítése (ruhák, játékok, könyvek, kirándulások, rendezvények szervezése).
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés, szülők felvilágosítása támogatási lehetőségekről, a HH és HHH gyermekek óvodai ingyenességének biztosítása.
- A HH és HHH gyermekek körében a hiányzási nyilvántartás folyamatos figyelemmel kísérése, szükséges intézkedések megtétele.

A segítségnyújtás módjai:

- Anyagi
- Egészségügyi,
- Nevelési.

Kapcsolattartás:

- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Szociális Ellátórendszer (szociális osztály)
- Szakszolgálatok
- Gyermekorvos, Szakorvosok, Védőnő

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a rászoruló gyermekek körülményeit javítsuk, a hátrányt minél előbb megszüntessük.

IPR sikerkritériumok az óvoda kapcsolatrendszerében:

- Az óvoda körzetébe járó HHH gyermekek teljes köre rendszeresen jár óvodába, hiányzás minimalizálása.
- Esélyegyenlőség biztosítása az iskolai életben.
- Különböző háttérrel és eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadása, együttnevelése, egyéni differenciált fejlesztése.
- A HH és HHH gyermekek óvodai egyéni differenciált fejlesztése.
- A gyermekjóléti szolgáltatások által a HH és HHH gyermekek szociális hátrányaiból eredő lemaradások csökkennek.

Alapfeladaton túli szolgáltatások:

- Logopédia: speciális fejlesztés a beszédhibás gyermekek részére heti egy alkalommal logopédus, gyógypedagógiai és logopédiai asszisztens segítségével.
- Gyógy-testnevelés heti egy alkalommal.
- Népi gyermekjátékok heti egy alkalommal.
- Fejlesztő felkészítés a tanulási zavarok leküzdésére.
- Gyógypedagógiai fejlesztés

14. MÉRÉS, ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

A gyermekek fejlődésének mérése:

- Az óvoda az óvodás gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követi, és írásban rögzíti, erről a szülőt folyamatosan tájékoztatja. A csoportnaplóban illetve a gyermekek egyéni fejlődési lapján rögzítjük a megfigyeléseket, a fejlődésről szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat.
- A gyermekek fejlődésére vonatkozó adatokat, az értelmi, beszéd, hallás, látás, mozgásfejlődés eredményét évente kétszer rögzítjük, és a szülővel ismertetjük, aláírattjuk
- Ha az említett képességek, részképességek terén súlyos hiányosságokat tapasztalunk, kérjük a nevelési tanácsadó szakmai segítségét.
- Indokolt esetben pedagógiai szakszolgálat segítségét vesszük igénybe a gyermek iskolaérettségének megállapítása céljából, illetve fejlettségének megállapításához
- Diszlexia prevenció ,logopédiai szűrések a Szakszolgálat szakembereivel 3 ill. 5 éves korban

A mérések módszerei: megfigyelés, beszélgetés,

Feladat	Időpont	Dokumentum
Diszlexia prevenció, logopédiai szűrések a Szakszolgálat szakembereivel 3, ill. 5 éves korban	Június, szeptember	Szűrési eredmények
Anamnézis	óvodába lépéskor	Szülő által kitöltött anamnézis
A gyermeki fejlődés nyomon követése évente kétszer	Kiscsoport: január, május Középső csoport: október, március Nagycsoport: október, március	A gyermeki fejlődés nyomon követésének dokumentációja
Szakértői bizottsági, nevelési tanácsadói vizsgálatok kérése	folyamatos	szakvélemények vizsgálatkérő lapok
Szakértői kontrollvizsgálatok	október-november	vizsgálatkérő lapok, szakértői vélemények

Ellenőrzés

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének részletes tartalma az óvodai SZMSZ-ben illetve az óvodai Munkatervben található.

Értékelés az óvodában

Az értékelés alapelvei: az óvodapedagógus az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza. A gyermekek akkor tudnak önfeledten, boldogan tevékenykedni, ha sok biztatást, dicséretet, pozitív megerősítést kapnak.

Az óvodapedagógus arra törekszik, hogy a gyermekek pozitív megerősítést kapjanak a tevékenységek során, mely folyamatos konkrét, reális, fejlesztő értékelést jelent, segíti a gyermek reális énképének, önértékelésének fejlődését. A gyermeket saját magához mérten, differenciáltan értékeli. Az értékelés módszerei: szóbeli közlés (erősségek kiemelése, gyengeségek pozitív módon való megfogalmazása), metakommunikációs eszközök (gesztus, mimika, tekintet). Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges; a jutalmazás és ennek előlegezett formája a biztatás. Ezzel erősíti leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait és ezzel alakítja ki a pozitív motivációkat. A jutalmazás mindig konkrét a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású. Tárgyi jutalmazást nem alkalmaz.

Az óvodapedagógus a gyermeki teljesítményeket az életkori sajátosságok figyelembevételével folyamatosan követi, értékeli, elemzi, ha szükséges fejlesztési korrekciót hajt végre. Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, a konkrétcselekvésre, teljesítményre vonatkoznak. Értékeléseivel, visszajelzéseivel segíti a gyermekek fejlődését. Előnyben részesíti azokat a munkaformákat és módszereket, amelyek alkalmasak az önellenőrzésre és az önértékelésre.

Feladat	Időpont	Dokumentum
Havi tevékenységek értékelése	havonta	csopornapló
Nevelési tervek csoportértékelések: gondozás, közösségi élet	Január, június	csopornapló és melléklete

érzelmi élet, játék, testi fejlettség, értelmi esztétikai fejlettség területén.		
A gyermekek egyéni fejlesztésének értékelése	I. félév II. félév	Egyéni fejlesztési terv
Éves munkaterv értékelés	Augusztus 31.	Beszámoló

15. ÓVODÁNK ÍRÁSOS DOKUMENTUMAI

- ONAP/ Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Szanyi Kerekerdő Körzeti Óvoda Pedagógiai Programja
- Alapító Okirat
- Működési Engedély
- Törzskönyv
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Különös Közzétételi Lista
- Előfelvételi napló
- Óvodai Felvételi és Mulasztási Napló
- Munkaterv, Munkaközösségek terve/ Környezeti és egészségnevelési, Mérés-értékelési/
- Továbbképzési Terv, beiskolázási terv
- Önértékelési dokumentumok
- Csoport dokumentumok:
 - Csoport programok keretében:
 - Féléves nevelési terv-féléves csoportértékelés
 - Éves tevékenységterv
 - A csoportok éves terve
 - Heti - tervek, ütemtervek
 - Havi feljegyzések – összegzések
 - Gyermekek fejlődésének nyomon követése: A 3-7 éves gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció
 - Egyéni fejlesztés dokumentuma: SNI gyermekek egyéni fejlesztési terve

A csoportnaplónk tartalma:

- A gyermekcsoport összetétele, adatai.
- A gyermekcsoport nevelési terve
- Gyermekvédelmi tevékenység: kimutatást kell végezni: veszélyeztetett gyermekek száma, sajátos nevelési igényű gyermekek száma, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.
- Pedagógiai szakszolgálatokkal való együttműködés nyilvántartása.
- Óvoda-család kapcsolata.
- Tevékenységi tervek, ütemtervek: a csoportra vonatkoztatva heti bontásban tartalmazza tevékenységi formánként a feladatokat, a tevékenység anyagát, témáját, a szükséges eszközöket, a fejlesztési feladatokat.
- A mindennapos mozgás, mozgásos játékok anyaga
- Szervezési feladatok: tartalmazza a jeles napokat, ünnepeket, a csoport és az óvoda életében várható eseményeket, tervezett kirándulásokat, kulturális rendezvények látogatását, új tevékenységek bevezetését a csoport életébe, a családdal közös tevékenységek, szülői értekezletek nyilvántartását, szervezése és egyéb feladatokat, a csoport egyéb kapcsolatait.
- A nevelés-fejlesztés értékelését a nevelőtestület által kidolgozott szempontok alapján /félévente szükséges elvégezni/.
- A csoportra vonatkozó folyamatos bejegyzések /szükséges rendszerességgel/.
- Feljegyzések a gyermekcsoport életéből
- Hivatalos látogatások
- Óvodavezetői ellenőrzések időpontjai

Napi vázlat

Az óvodapedagógus az Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez dokumentum által javasolt foglalkozási tervet készít a következő esetekben:

- Vezetői ellenőrzés (foglalkozás látogatása esetén)
- Önértékelés (az önértékelést végző óvodapedagógusnak foglalkozás látogatás esetén)
- Minősítés esetén.
- Óvodai Nyílt nap alkalmával

16. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

Intézményünk neve: Szent Anna Katolikus Általános Iskola
és Óvoda Tagóvodája

A helyi pedagógiai program érvényességi ideje:

A helyi Pedagógiai Program érvényessége a nevelőtestület állásfoglalása szerint határozatlan időre szól.

Hatálybalépés dátuma: 2022. 09.01..

A program tervezett felülvizsgálata: évente
Értékelése 5 évente

A nevelési program elfogadása: A hatályos jogszabályoknak megfelelően.

Módosítása:

Törvényi rendelkezések szerint.

- Az év végi összegzés alapján.
- Nevelőtestületi döntés értelmében.
- A szülők, ill. fenntartók kezdeményezése alapján.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

Mindenki számára hozzáférhető helyen..

- Csoportszobák.
- Óvodavezető irodája.
- Honlap

Tájékoztatásul megkapják:

- Győr Egyházmegye
- Nevelőtestület.
- Szent Anna Katolikus Általános Iskola, Szany.
- Szülői Szervezet

17.LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A nevelőtestület elfogadásának időpontja: 2022.08.30.

.....
**Kovácsné Varga Tünde Tagintézmény vezető,
Nevelőtestület képviselője**

A Szülői Munkaközösség véleményezésének időpontja: 2022.08.29.

.....
Némethné Sandi Andrea Sz. M. elnöke

Az intézményvezető jóváhagyásának időpontja: 2022.09.01.

.....
Tóthné Molnár Bernadett Intézményvezető

A Fenntartó jóváhagyásának időpontja: 2022.09.01.

.....
**Ruppertné Hutás Kinga
Győri Egyházmegye Igazgató**

18. FELHASZNÁLT IRODALOM

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja 363/2012.(XII.17.) Korm. Rend.
- A Szanyi Kerekerdő Körzeti Óvoda Pedagógiai Programja 2018
- Országos tanfelügyelet, Kézikönyv óvodák számára hetedik kiadás
- 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról
- 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve kiadásáról